

poročevalec

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, xx. xxxxx 2006

Letnik XIV

Št. 5

**Mnenje državnega sveta ob obravnavi
Poročila o regionalnem razvoju 2004** 2

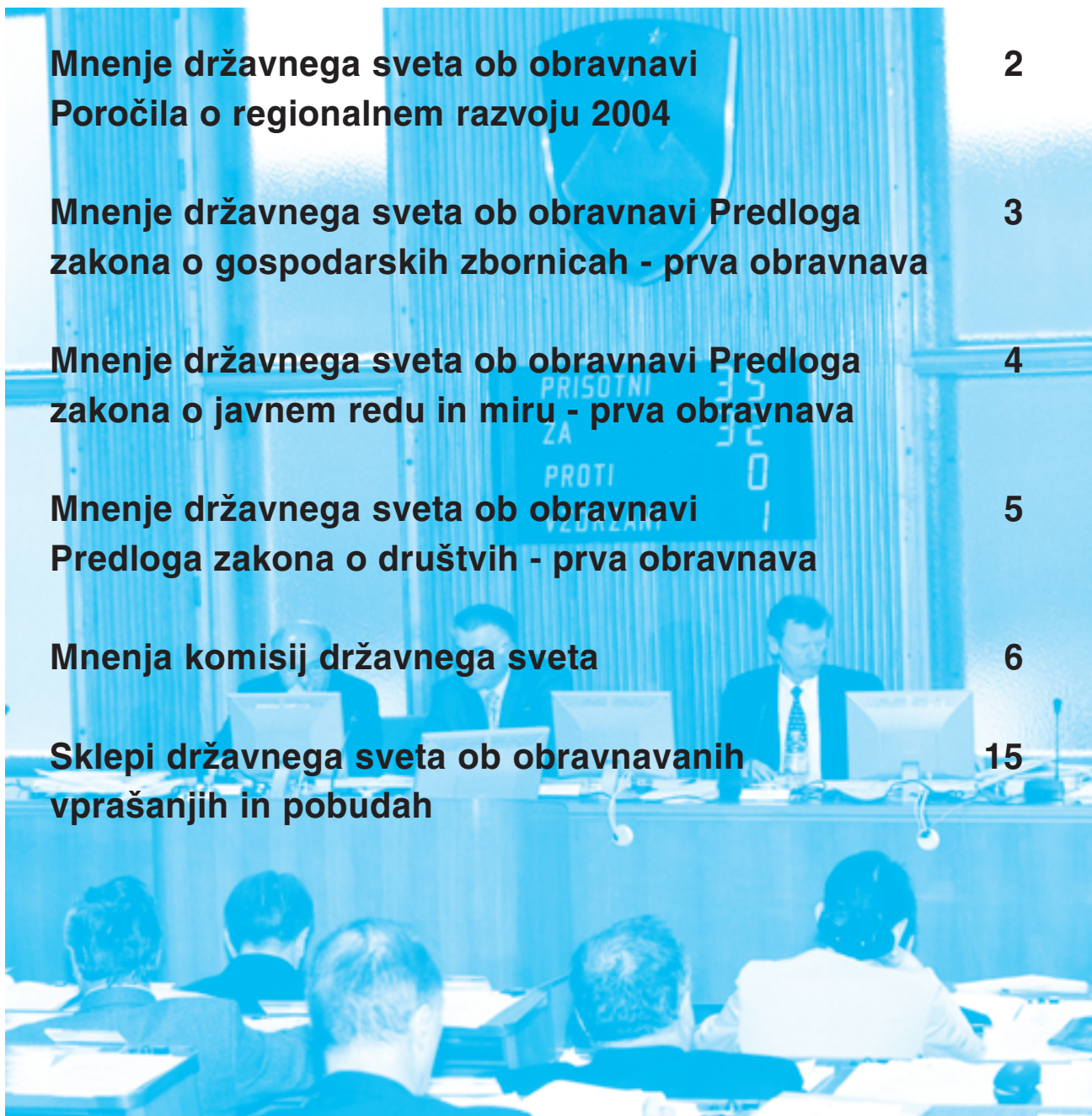
**Mnenje državnega sveta ob obravnavi Predloga
zakona o gospodarskih zbornicah - prva obravnava** 3

**Mnenje državnega sveta ob obravnavi Predloga
zakona o javnem redu in miru - prva obravnava** 4

**Mnenje državnega sveta ob obravnavi
Predloga zakona o društvih - prva obravnava** 5

Mnenja komisij državnega sveta 6

**Sklepi državnega sveta ob obravnavanih
vprašanjih in pobudah** 15

Druga alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - državni svet daje državnemu zboru mnenja o vseh zadevah iz njegove pristojnosti

Mnenje državnega sveta ob obravnavi poročila o regionalnem razvoju 2004, EPA 514

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

MNENJE **k Poročilu o regionalnem razvoju 2004**

Državni svet meni, da je Poročilo o regionalnem razvoju 2004, ki je Državnemu zboru Republike Slovenije predložila Vlada Republike Slovenije na podlagi zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Ur. l. RS, št. 60/99, 56/03), metodološko kvalitetno pripravljen dokument in zajema veliko količino statističnih podatkov za spremljanje regionalnega razvoja v letu 2004 in delno v letu 2005. Državni svet ob tem ugotavlja, da pri pripravi poročila ni bilo na voljo novejših podatkov o regionalnem BPD, zato je bilo preverjanje uresničevanja cilja Strategije regionalnega razvoja Slovenije glede zaustavitve povečevanja razlik v gospodarski razvitosti oteženo.

Državni svet ugotavlja, da sta vlada in vladna služba za lokalno samoupravo in regionalno politiko v letu 2005 izvedli vrsto ukrepov za izboljšanje stanja na področju skladnejšega regionalnega razvoja, vendar pa bodo učinki vidni šele v letošnjem letu in v prihodnjih letih.

Predloženo poročilo je pripravljeno še na podlagi prejšnjega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki je določal, da vlada enkrat letno poroča državnemu zboru o uresničevanju zakona in Strategije regionalnega razvoja Slovenije. Na podlagi novega zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja pa vlada pripravlja poročila o uresničevanju navedenega zakona in strategije na sredini in na koncu programskega obdobja. To pomeni, da bo naslednje poročilo pripravljeno šele v letu 2010. Za spremljanje regionalnega razvoja in oceno uresničevanja cilja zmanjševanja razlik med bolj in manj razvitimi deli države je nujno, da vlada vsako leto pripravi gradivo z oceno učinkov zakona in strategije, saj lahko na njegovi podlagi lažje in hitreje reagiramo na morebitne razvojne probleme. Zato državni svet predlaga, da vlada seznanja državni zbor in državni svet s stanjem na področju regionalnega razvoja pogosteje, kot je določeno v veljavnem zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

Glede na 10. in 79. člen zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, ki ga je državni zbor sprejel 4. 10. 2005, državni svet pričakuje, da bo vlada čim prej predložila Strategijo regionalnega razvoja Slovenije za programsko obdobje 2007-2013. Državni svet nadalje ugotavlja, da so potencialni viri finančnih sredstev za sofinanciranje ukrepov regionalne politike razpršeni med velikim številom institucij (ministrstva, evropski strukturni skladi, javni skladi). Da bi občine in drugi zainteresirani subjekti lažje dostopali do teh sredstev, bi bilo nujno na enem mestu pripraviti pregled vseh teh institucij z opredelitvijo finančnih virov in za katere namene so jim na razpolago.

Državni svet je že ob obravnavi Poročila o izvajanju regionalne politike 2004 (EPA 1506-III) izrazil zaskrbljenost nad razmerjem med razvito Osrednjeslovensko regijo in najmanj razvitim

Pomurjem, ki je v letu 2002 znašalo 2,05:1. Poleg tega tudi iz predloženega poročila ni razvidno, da se regionalne razlike bistveno zmanjšujejo. Po mnenju državnega sveta je treba iskati razloge za neugodno razmerje gospodarske razvitosti med slovenskimi regijami tudi v neustreznem dodeljevanju sredstev za izvajanje Enotnega programskega dokumenta (EPD). Dejstvo je, da je bilo v manj razvite regije A in B dodeljenih 52 % vseh sredstev za izvajanje EPD, čeprav bi morale imeti najmanj razvite regije v tem programskem obdobju dostop do indikativne dodelitve 60 % sredstev. Zato državni svet ponovno poudarja, da bi morala resorna ministrstva pri dodeljevanju regionalnih spodbud med seboj delovati bolj usklajeno in usmerjati sredstva v manj razvitejša območja, s čimer bi tudi dosegli učinkovitejše zmanjševanje regionalnih razlik. Slaba koordinacija med ministrstvi in s tem parcialni pristopi resornih ministrstev ima za posledico tudi negativne vplive na izvedbo večjih projektov (npr. HE Blanca na Spodnji Savi).

Podatki iz poročila o regionalnem razvoju 2004 potrjujejo večkratna opozorila državnega sveta in Komisije državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, da skladnejšega regionalnega razvoja ne bomo dosegli brez ustrezne institucionalne nadgradnje razvoja oziroma vzpostavitve pokrajin kot nosilke regionalnega razvoja. Z ustanovitvijo pokrajin bo možno tudi na institucionalni zasnovi zagotoviti dolgoročneje infrastrukturne pogoje in druge oskrbne dejavnosti, ki so pomembne za gospodarski in socialni razvoj obstoječih razvojnih regij naše države. Dolgoročnega regionalnega razvoja namreč ni mogoče graditi na sedanjem številu majhnih in razdrobljenih občin, ki težijo zgolj k razrešitvi svojih ozkih parcialnih potreb (ceste, vodovod, šole ...).

Državni svet tudi ugotavlja, da se na podlagi zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja za izvajanje regijskih štipendijskih shem in drugih regijskih finančnih shem ter skupnih razvojnih projektov občin izjemoma lahko uporabljajo predplačila na podlagi zakona o javnih financah, s čimer je bil upoštevan predlog državnega sveta, da so občine upravičene do določenega deleža sredstev za sofinanciranje projekta v začetni fazi njegove priprave. Čeprav je bil s sprejetjem te rešitve narejen velik korak naprej in se je absorpcijska sposobnost občin za sofinanciranje razvojnih projektov izboljšala, pa zaradi nezadostnega obsega regionalnih spodbud za sofinanciranje lokalne infrastrukture še zmeraj niso finančno sposobne le-te financirati. Po mnenju državnega sveta lahko iščemo vzroke za praznjenje določenih območij tudi v slabi lokalni infrastrukturi (šole, vrtci, ceste). Bistveni element skladnega regionalnega razvoja je ustvarjanje boljših možnosti in prepoznavnosti nekega območja z zagotavljanjem ustrezne infrastrukture.

Državni svet predlaga, da se pri indeksu razvojne ogroženosti, ki ga bo vlada v prihodnje upoštevala kot kriterij za dodeljevanje večjega obsega regionalnih spodbud določenim razvojnim regijam, ovrednoti tudi finančne vložke lokalne industrije (npr. v Goriški razvojni regiji - Idrija in Cerkno - so uspešni gospodarski subjekti zagotovili svoja finančna sredstva za izgradnjo lokalne infrastrukture) v obstoječo infrastrukturo. Gledano iz tega vidika se pojavljajo med posameznimi regijami velike neenakosti, ker si morajo

nekatero same usposobiti ceste, vodovod, telefonsko omrežje, odlagališča odpadkov itd., za druge pa je vse poskrbljeno iz državnega proračuna.

Čeprav Javni sklad za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja (z uveljavitvijo novega zakona Javni sklad RS za regionalni razvoj in razvoj podeželja) z dodeljevanjem posojil in poroštev prispeva k spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, pa iz poročila izhaja, da je bilo v letu 2004 od skoraj 4 milijard tolarjev spodbud le 693 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev, za projekte lokalne in regionalne infrastrukture na razvojno omejevalnih območjih pa je bilo namenjenih zgolj 200 milijonov tolarjev. Glede na to, da imamo na trgu veliko finančnih institucij, ki zagotavljajo ugodna posojila, bi se morala struktura instrumentov javnega sklada za spodbujanje skladnega regionalnega razvoja ter projektne financiranja spremeniti v korist nepovratnih sredstev, javni sklad pa bi moral bolj delovati na konceptu javno-zasebnega partnerstva.

Državni svet ugotavlja, da se regionalne disparitete poglobljajo, da se povečuje delež ozemlja z razvojnimi problemi, kjer ostaja zgolj starajoče se prebivalstvo, da nihče ne koordinira regionalne politike s politiko na gospodarskem, industrijskem, kmetijskem, zaposlitvenem in drugih področjih. Tako se na eni strani srečujemo z nekaj občinami z velikim deležem dnevne delovne migracije (Ljubljana, Maribor, Celje, Koper, Novo mesto, Velenje, Nova Gorica,

Murska Sobota), na drugi strani pa z velikim številom občin z izrazitim in dolgotrajnim izseljevanjem prebivalstva brez možnosti razvoja in brez delovnih mest. Nadalje podatki kažejo, da Goriška regija dosega visoko realno gospodarsko rast, na drugi strani pa je za to regijo značilen negativen trend priseljevanja. Ob relativno visoki stopnji razvoja neke regije se postavlja vprašanje, zakaj ljudje zapuščajo tako območje.

Državni svet meni, da je za dolgoročni uspešni regionalni razvoj treba zagotoviti ustvarjalno klimo, z jasnimi pogoji odpiranja novih delovnih mest, tako v zasebnem sektorju kot v delniških družbah, in zagotoviti potrebna sredstva za izobraževanje in prekvalifikacijo prebivalstva. V načrtovanje, sprejemanje in izvajanje programov dolgoročnega regionalnega razvoja je potrebno vključiti tudi sindikat kot partnerja in razvojnega dejavnika v regijah. Z optimizmom je treba pristopiti k razvojnemu zagonu v posameznih regijah, z ohranjanjem delovnih mest v obstoječih gospodarskih subjektih in s stimulativnim pridobivanjem potencialnih investitorjev (kot primer: v južni Avstriji dajejo zainteresiranim investitorjem brezplačna, z vso potrebno infrastrukturo opremljena zemljišča) ustvarjati nova delovna mesta.

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Darko Fras.

Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o gospodarskih zbornicah - prva obravnava, EPA 675

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

MNENJE k predlogu zakona o gospodarskih zbornicah (ZGZ) - prva obravnava

Državni svet je obravnaval predlog zakona o gospodarskih zbornicah, ki ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Državni svet je bil seznanjen s pripombami, ocenami ter sklepi, sprejetimi na Upravnem odboru Gospodarske zbornice Slovenije k predlogu zakona.

Državni svet predloga zakona **ne podpira**.

Državni svet meni, da bi bila potrebna temeljita analiza organiziranosti vseh zbornic v slovenskem gospodarskem prostoru in šele na tej podlagi bi bilo smotno odločiti o obveznem ali neobveznem članstvu ter o reprezentativnosti predstavnikov gospodarskih interesov. Vprašljiva je odločitev za reformo le enega segmenta zbornične organiziranosti.

Dosedanja zbornična ureditev kaže na številne prednosti javnopravnega modela in obveznega članstva predvsem na področju opravljanja javnih nalog in storitev, solidarnosti med gospodarskimi subjekti in organiziranja mednarodnih aktivnosti za gospodarstvo. To potrjujejo tudi sklepi gospodarstvenikov - članov Upravnega odbora in Skupščine Gospodarske zbornice Slovenije. Dosedanje široke razprave v gospodarski javnosti so opozorile tudi na nekatere slabosti, ki jih mora zbornica odpraviti: sprememba volilnega sistema, vprašanje visokih članarin, vprašanje učinkovitosti regijskega organiziranja gospodarstva, vprašanje

večjega zastopanja predstavnikov malega gospodarstva pri sprejemanju odločitev, vprašanje zborničnih storitev.

Državni svet ugotavlja, da iz zakonskega predloga ni razvidno, kdo bo v bodoče opravljal javne naloge, ki jih izvaja Gospodarska zbornica Slovenija in kako se bodo le-te financirale.

Državni svet se zavzema za ohranitev tistih rešitev dosedanje ureditve, ki so bile v skupnem interesu vseh podjetij, na podlagi celovite analize organiziranosti zborničnega sistema naj se uveljavijo za podjetja koristne novosti. Zato državni svet predlaga poglobljeno razpravo, ki bo s sprejemljivimi rešitvami prispevala k prenovi zborničnega sistema in bo v korist vseh gospodarskih subjektov.

Državni svet je mnenja, da so v sedanjem sistemu zbornic na področju gospodarstva potrebne določene spremembe, vendar pa meni, da bi bilo potrebno tudi vnaprej ohraniti obvezno članstvo tako v Gospodarski zbornici Slovenije kot Obrtni zbornici Slovenije, hkrati pa bi bilo za majhna in srednja podjetja smiselno dopustiti, da se sama odločijo, v katero zbornico se bodo včlanila. S takšno spremembo bi ohranili prednosti iz naše sedanje zbornične ureditve kot tudi ureditve evropskih držav, ki imajo javno pravni model zbornične organiziranosti, in tudi prednosti, ki jih poznajo zasebno pravni modeli v nekaterih evropskih državah.

Državni svet ugotavlja, da zakonski predlog prehitro spreminja obstoječi sistem obveznega članstva v neobvezno članstvo, kar pomeni, da gospodarstvo v prihodnje ne bo imelo svoje reprezentativne organizacije za zastopanje interesov, tako na nacionalni kakor na EU ravni. S tem tudi ne bomo pridobili cenejšega sistema za članstvo, kar naj bi bil eden od argumentov za potrebne spremembe organiziranosti zbornic.

Državni svet se zavzema za ohranitev vseh obstoječih prednosti zborničnega sistema in podpira le tiste spremembe, ki bodo omogočile prehod na sistem prostovoljnega članstva v zbornicah

brez negativnih posledic za gospodarstvo. Opozarja pa tudi na dejstvo, da se članstvo (OZS je bila pred 35 leti ustanovljena prostovoljno - na podlagi svobodne volje obrtnikov) sprašuje, kolikokrat bo še moralo ustanoviti svojo zbornico.

Državni svet opozarja na konfliktnost drugega poglavja, v katerem so opredeljeni cilji, načela in poglobitve rešitve, ko predlagatelj govori o oblikovanju regulativnega okvira za ustanavljanje zasebno-pravnih zbornic, obenem pa naj bi ohranil Gospodarsko zbornico Slovenije in meni, da v kolikor gre v ozadju za razrešitev vodstva zbornice, da se to lahko razreši na druge načine.

Državni svet opozarja, da sta komisija državnega sveta za gospodarstvo in komisija državnega sveta za malo gospodarstvo in turizem že v januarju 2005 ob obravnavi predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Gospodarski zbornici Slovenije, ki ga je predložil poslanec Sašo Peče, opozorili na dejstvo, da je potrebno v zakonu natančno opredeliti izvajanje javnih pooblastil, določiti reprezentativnost in definirati zastopanje interesov gospodarskih subjektov ter opravljanje drugih nalog, da ne bo prišlo ob spreminjanju sistema do negativnih posledic v gospodarstvu.

Komisiji sta takrat predlagali, da se izdela temeljita analiza delovanja zborničnega sistema, ki je bila aprila 2005 sicer izdelana, vendar pa so v predlogu zakona iz nje povzete samo slabosti, nikjer pa v zakonskem predlogu ni zaznati ugotovljenih prednosti.

Takrat so člani komisije poudarjali potrebo po kvalitetni in močni zbornični organizaciji, ki bo v imenu gospodarstva lahko sodelovala v socialnem dialogu ter nudila pomoč in podporo slovenskim

podjetjem ob neizogibni internacionalizaciji in globalizaciji trgov. Menili so, da moramo spreminjati razvojno paradigmo in tehnološki razvoj izkoristiti za hitrejšo rast gospodarstva. Zbornicam so predlagali, naj pričnejo z ustvarjanjem pogojev za doseganje večje dodane vrednosti in s povezovanjem med univerzami in gospodarstvom.

V predlogu pripravljenega zakona o gospodarskih zbornicah pa niso definirane niti dolgoročne naloge zbornic za področje gospodarstva, ampak se zgolj na političen način spreminja model zborničnega organiziranja v Sloveniji. Javnopravni zbornični model, ki daje zbornicam avtonomen, strokoven in reprezentativen značaj in stabilno finančno podporo v obvezni članarini, se na hitro spreminja v anglosaški sistem zasebnopravnih zbornic. Konkretno je bilo opozorjeno na vprašljivost definicije 6. člena, saj predlog zakona sploh ne more definirati ciljev in nalog zbornice, v kolikor gre za prostovoljno članstvo. Očitno gre za projekt povsem politične narave, saj je skladen s hitrim spreminjanjem vrednostnega sistema v Sloveniji. Pri takih spremembah zakonodaje pa ni poudarjena vsebina in kvaliteta storitev zbornic, temveč je cilj v vzpostavitvi razdrobljenega zborničnega sistema, ki bo lahko obvladljiv (med seboj sprte zbornice se bodo ukvarjale zgolj same s seboj in z razdelitvijo premoženja) in ne bo enakovreden sogovornik vladi. Želja po spremembi in razdrobitvi obstoječih sistemov funkcioniranja se kaže tudi na drugih področjih (ustanavljanje velikega števila majhnih občin), kar pa ne uvaja novega gospodarskega zagona in stimulacij za aktivno delovanje družbe.

Za poročevalko je bila določena državna svetnica Marta Turk.

Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o varstvu javnega reda in miru - prva obravnava, EPA 618

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

MNENJE

k predlogu zakona o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1) - prva obravnava

Državni svet je obravnaval predlog zakona o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1), ki bo nadomestil zakon o prekrških zoper javni red in mir (Uradni list SRS, št. 16/74 in spremembe). Slednji je bil v času veljavnosti petnajstkrat (15) spremenjen ali dopolnjen. Zakon o prekrških zoper javni red in mir je eden izmed najstarejših predpisov, saj je bil objavljen leta 1974.

Državni svet predlog zakona o varstvu javnega reda in miru **podpira**.

Državni svet poudarja, da je področje javnega reda in miru eno najbolj problematičnih z vidika temeljnih svoboščin vsakega človeka. V predlog zakona je vnešen nov prekršek nedovoljenega ponujanja spolnih uslug (11. člen), medtem ko je na drugi strani vnešen tudi prekršek beračenja in prenočevanja na javnem kraju (9. in 10. člen), česar ne pozna večina evropskih držav. Kaznovanje beračev zaradi spanja ni humano in predstavlja pomanjkanje posluha za življenje, ki ga živimo. *Če država nekaj prepove, mora nato tudi zagotoviti prostor, kjer bo to (spanje) dovoljeno.* Problematičen je

tudi drugi odstavek 12. člena predloga zakona, ki kaznuje nošenje, razkazovanje ali uporabo dekorativnega orožja, imitacij orožja ali orožja, ki je namenjeno za alarm, signaliziranje, klanje živali ali druge predmete na javnem kraju, ki so po videzu podobni orožju, predvsem v času pusta, medtem ko je nedoločen pravni pojem vznemirjenja ali občutka ogroženosti pravni standard, odvisen od konkretne primera, udeleženih ljudi in okoliščin.

Državni svet opozarja na pomanjkanje prekrška pisanja po objektih in vandalizma, ki bi se nanašala na zasebne objekte in infrastrukturo in ne le na objekte na javno dostopnih krajih in objektih gospodarske javne infrastrukture. Država bo tako zaščitila svoje premoženje, varnost državljanov za njihovo premoženje pa bo prepustila njim samim, kar je s stališča javnega reda in miru nesprejemljivo.

Nedoločeni pravni pojmi - npr. zgražanje ali vznemirjanje ljudi, vsiljiv ali žaljiv način od ljudi, ponujanje ali vsiljevanje in občutek strahu ali ogroženosti pri posamezniku, ki so kumulativno določeni poleg nekega ravnanja, so osebni pojmi vsakega posameznika, katerega občutek bo potrebno v postopku o prekršku tudi ugotoviti. Dokazovanje bo zato oteženo (če bo sploh izvedljivo), še posebej če bo predlagatelj uvedbe postopka (z izjemo samega predloga oškodovanca) sam prekrškovni organ (npr. policija, inšpekcija), ki bo v okviru svoje pristojnosti v ta namen storil kakršnokoli dejanje, državni tožilec ali državni organ, nosilec javnih pooblastil ali samoupravna lokalna skupnost (razen če so bodo ti organi šteli za ljudi, pri katerih se bo ugotavljalo npr. zgražanje).

Državni svet zavrača predlog za oblikovanje amandmajev, ki jih je

na Državni svet Republike Slovenije naslovlila Gospodarska zbornica Slovenije (v nadaljevanju GZS). GZS je predlagala nadomestitev besedila 19. člena predloga zakona tako, da bi bilo možno kampiranje samo v kampih, predvsem zaradi parkiranih avtomodov izven za to določenih površin. Državni svet meni, da predlagani 19. člen, ki določa, da kdor kampira na javnem kraju, ki za to ni določen ali na zasebnem prostoru brez soglasja lastnika ali posestnika, že vključuje namen GZS, saj je kampiranje možno *samo na javnem kraju, ki je za to določen* ali *s soglasjem lastnika* za kampiranje, tako da ne bo moglo priti do nenadzorovanega parkiranja avtomodov. GZS je predlagala tudi črtanje drugega odstavka 30. člena predloga

zakona, ki določa, da lahko samoupravne lokalne skupnosti s svojimi predpisi določijo pogoje, območja in red kampiranja na svojem območju. Državni svet zavrača tudi ta predlog GZS, ker vsaka samoupravna lokalna skupnost najbolje pozna svoje območje, prav tako pa bi bila potrebna ob vsakih dejanskih spremembah kampov tudi sprememba zakona, kar bi bilo nesmiselno.

Za poročevalca je bil določen državni svetnik mag. Adolf Zupan.

Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o društvih - prva obravnava, EPA 533

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

MNENJE

k predlogu zakona o društvih (ZDru-1) - prva obravnava

Državni svet podpira ustrežnejšo zakonsko ureditev področja društev, ki imajo v Sloveniji dolgoletno tradicijo delovanja in so v preteklosti opravila pomembno delo in prispevala k razvoju slovenske države. Prav zaradi tega je predlog zakona o društvih zelo pomemben. Državni svet pogosto obravnava problematiko društev in o tej tematiki večkrat priredi posvete in javne razprave. Posvet o predlogu zakona o društvih je potekal 2. decembra 2005. Na njem so bili predstavljeni tudi rezultati raziskave o obsegu in vlogi nevladnih organizacij v Sloveniji.

Državni svet meni, da mora biti zakonodaja na tem področju izredno napredna in ne sme predstavljati ovire za povečanje vloge društev in nevladnih organizacij v naši družbi. Razlogi za nezadovoljivo stanje so v nedoločeni vlogi nevladnih organizacij pri zagotavljanju servisnih storitev in posledično neurejenega financiranja teh organizacij s strani države. Rešitve, ki vodijo k povečanju vloge društev in nevladnih organizacij, so predvsem v dopolnitvah določenih področnih zakonov, kot je npr. davčna zakonodaja, in ne v predlogu zakona o društvih, ki prinaša določene zaostritve na tem področju.

Državni svet opozarja tudi na problem uveljavljanja odgovornosti vodilnih oseb društev. Predlagani zakon o društvih ureja njihovo odgovornost za finančno poslovanje, tako da morajo v določenih primerih jamčiti s svojim premoženjem. To ne ustreza naravi prostovoljstva in ga celo zatira. Ravno prostovoljstvo je temelj za uspešno delovanje večine društev, saj le-ta nimajo zadostnih finančnih sredstev. Po drugi strani pa je razumljivo sankcioniranje krivdnih ravnanj za zaščito upnikov. Ti so zaradi nedopustnih ravnanj nekaterih društev večkrat ostali nepoplačani, ker nihče v društvu in društvo kot tako ni odgovarjalo za takšna ravnanja.

Upoštevajoč na novo predlagane določbe o odgovornosti ustanoviteljev društva za obveznosti društva, ki je prenehalo delovati, je po mnenju državnega sveta nedvomno smotno določiti jasno mejo v profitabilnosti društev in sicer tako, da ta del delovanja ne sme biti zastopan v pretežni meri. Pridobitna dejavnost naj le omogoča izvajanje ciljev, ki so opredeljeni z aktom o ustanovitvi.

Državni svet tudi opozarja, da mora biti delovanje društev poenostavljeno, tako da so čim manj obremenjena z administrativnimi deli in obremenitvami. Vsaka nepotrebna obremenitev predstavlja dodatno oviro za delovanje društev in zmanjšuje pogoje za organizacijo prireditev, ki bogatijo družbeno življenje v slovenskih krajih.

Pomembno je, da se spodbuja in poenostavlja ustanavljanje društev, saj predstavljajo temelj družbenega življenja in predstavljajo pozitiven prispevek za slovensko državo. Vendar je primerno, da se vsa društva ne obravnava enako, saj se med seboj zelo razlikujejo (npr. gasilska društva, Rdeči križ, športna društva). Še posebej je potrebno spodbujati tista društva, ki so posebnega pomena za slovensko državo (gasilska društva, kulturna društva s pevskimi zbori in dramskimi skupinami, planinska društva ipd). Pomemben je prispevek gasilskih društev, saj je za državo najceneje problematiko požarnega varstva in gasilstva urediti s prostovoljnimi delom. Njihovo delovanje je gotovo v javnem interesu, zato mora država še naprej omogočati tudi njihovo gospodarsko oziroma pridobitno dejavnost. Slednja je za gasilska društva življenjskega pomena, saj predstavlja pomemben del proračunov teh društev.

Državni svet poudarja, da nekatera društva tudi zlorablajo pridobitno dejavnost društev. Preko njih se namreč prelivajo finančna sredstva na nepošten način. Gre npr. za društva, ki so ustanovljena z namenom, da se izigra veljavna pravna ureditev delovanja gostinskih lokalov.

Po mnenju državnega sveta je dosedanja praksa delovanja društev v preveliki meri dopuščala možnosti tudi njihovega prekomernega pridobitnega delovanja, namesto da bi se za tak namen ustanovljale gospodarske družbe. Državni svet ugotavlja, da je pridobitno delovanje društev v zadnjih petih letih upadlo, verjetno na podlagi izrecne določbe sedaj veljavnega zakona, da se društvo ne sme ustanoviti oziroma ne sme opravljati pridobitne dejavnosti kot svoje izključne dejavnosti. Državni svet meni, da takšna določba, ki jo sicer predvideva tudi predlog novega zakona, omogoča društvu opravljanje pridobitne dejavnosti v večjem deležu od pretežnega dela delovanja. Taka opredelitev je še vedno preveč ohlapna glede na namen delovanja društev.

Državni svet opozarja tudi na število dejavnosti, za katera so registrirana društva. Teh je pri nekaterih društvih izjemno veliko, zato državni svet izraža dvome, da eno društvo opravlja navedeno število dejavnosti.

Državni svet meni, da je ustrezno, da imajo nekatera društva status društva v javnem interesu (npr. Rdeč križ) in da tega statusa ne pridobivajo v postopku predvidenem po zakonu o društvih. Posledice statusa društev v javnem interesu pa niso zgolj v financiranju s strani države, vendar je lahko tako društvo tudi legitimna stranka v določenih postopkih pred sodiščih (npr. področje varstva okolja) in hkrati uživa društvo s tem statusom na splošno večji ugled in s tem večje zaupanje potencialnih donatorjev.

Državni svet poudarja, da nekatera društva delujejo v dobro države. Ob tem še posebej izpostavlja nekatera kulturna društva, ki skrbijo za promocijo slovenske kulture, kar predstavlja izjemen prispevek za državo, vendar država finančno ne spodbuja dovolj omenjene dejavnosti društev, zato so le-ta v eksistencialnih težavah.

Po mnenju državnega sveta je potrebno zagotoviti tudi sorazmerje med dajanjem sredstev v občinah in dejavnostjo društev na državni ravni. Občine so v primerjavi z državo preveč finančno obremenjene, zato bi bilo bolj ustrezno, da država prevzame večjo odgovornost na tem področju. Državni svet opozarja tudi na problematiko reševanja lastnine, ki je prešla v lastnino društva Športne unije, kar je sporno. V Sloveniji je namreč kar nekaj športnih objektov, ki so bili nekoč lastnina TVD Partizana, kasneje pa so bili preneseni v last Športne unije, ki za njih ne skrbi dovolj, tako da so ti objekti prazni, zapuščeni, neobnovljeni in kazijo podobo krajev. Državni svet apelira na pristojne institucije, da primerno rešijo takšne primere.

Za poročevalca je bil določen državni svetnik mag. Adolf Zupan.

Drugi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa sodelujejo z delovnimi telesi državnega zbora in jim dajejo mnenja o zadevah iz njihove pristojnosti

Mnenje komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k predlogu zakona o ureditvi določenih vprašanj, povezanih z graditvijo železniškega omrežja in objektov za gradnjo drugega tira železniške proge na razdalji Koper - Divača - druga obravnava, EPA 615

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 50. seji, dne 25. 1. 2006, obravnavala predlog zakona o ureditvi določenih vprašanj, povezanih z graditvijo železniškega omrežja in objektov za gradnjo drugega tira železniške proge na razdalji Koper - Divača, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Janezom Prijateljcem.

Komisija je **podprla** navedeni predlog zakona.

Komisija se je seznanila z mnenjem Vlade Republike Slovenije in pripombo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

V uvodni obrazložitvi predloga zakona je **predstavnik predlagatelj** poudaril, da potreba po sprejemu tega zakona izhaja iz neizpolnjevanja vseh tehničnih pogojev, ki so nujni za zagotavljanje varnostni železniškega prometa na obstoječi progi. Ker ima obstoječi tir padec 27 promilov, mednarodni vlaki po mednarodnih predpisih UIC po njej sploh ne bi smeli voziti. Že z nacionalnim programom razvoja slovenske železniške infrastrukture iz leta 1995 je predvidena v obdobju od 1998 do leta 2000 gradnja drugega tira Divača-Koper, pri čemer je opozoril, da je nacionalni program v tem delu realiziran le v 17 %. Ne strinja se s stališčem vlade, da je treba sistemsko pristopiti k temu projektu, saj zamujamo že več kot deset let, čeprav naj bi se po nacionalnem programu drugi tir prednostno obravnaval. Poudaril je, da je čimprejšnji pristop k izgradnji drugega železniškega tira Koper-Divača potreben, ker se zaradi slabega stanja in preobremenjenosti obstoječega tira prevoz

tovora preusmerja na cestno infrastrukturo, s čimer se slednja še bolj uničuje, prav tako pa se prometni tokovi preusmerjajo preko Luke Trst na pontebsko progo. Obstoječi tir ne zagotavlja zadostnih železniških zmogljivosti in povzroča večkratne zapore, ki slabi konkurenčne prednosti Luki Koper. Poleg tega je izgradnja drugega tira Koper - Divača, ki je v našem nacionalnem interesu in predpogoj za povečanje prepustnosti na relaciji proti vzhodni Evropi, uvrščena med 30 prioriteten projektov EU.

Glede na to, da je vlada aprila 2005 sprejela uredbo o državnem lokacijskem načrtu za drugi tir železniške proge na odseku Divača - Koper (Ur. l. RS, št. 43/05), bi morali čim prej začeti z izgradnjo tega tira, še posebej ob dejstvu, da gre za osemletno gradnjo. Po njegovem mnenju je nedopustno, da vlada prelaga začetek izvajanja tega projekta v leto 2007, ker je treba pripraviti zakonske podlage in nov nacionalni program. Poudaril je, da je potreben poseben zakon za zagotovitev finančnih sredstev, saj nacionalni program ni ustrezna podlaga, poleg tega zakon zagotavlja transparentno porabo sredstev. Dejal je še, da je Agencija za železniški promet po mednarodnih standardih ustrezna institucija za vodenje tega projekta.

Predstavnica Ministrstva za promet - Direktorata za železnice je predstavila mnenje vlade, ki nasprotuje sprejemu navedenega zakona, ker zagovarja sistematičen pristop s sprejetjem resolucije o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture, ki bo predvidel dinamiko gradnje železniške infrastrukture in finančno

oceno potrebnih sredstev. Dejala je, da daje vlada prioriteto razvoju železniške povezave v okviru celotnega V. panevropskega prometnega koridorja, katerega sestavni del je drugi železniški tir Divača - Koper, ki ima najvišjo prioriteto. Če bomo začeli projekte obravnavati parcialno, potem se lahko zopet zgodi, da bomo dosegli slabo realizacijo. Poudarila je, da se železniškega omrežja ne da primerjati z avtocestnim in ga je zato treba celostno obravnavati. Vlada tudi ugotavlja, da je višina potrebnih sredstev za izgradnjo drugega tira 168 milijard tolarjev, kar je tudi zapisano v osnutku resolucije, ki jo vlada že pripravlja. Dejala je, da bodo imeli vsi akti, ki so v pripravi (spremembe in dopolnitve zakona o železniškem prometu, zakon o varnosti v železniškem prometu in resolucija o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture) velik vpliv na realizacijo tega projekta, predvsem pa se na ta način opredeljuje način zagotavljanja potrebnih sredstev, kar je bistvenega pomena. Poudarila je tudi, da postopki za izgradnjo drugega tira železniške proge Koper - Divača že tečejo.

Predstavnica Agencije za železniški promet je opozorila, da dokler finančna sredstva ne bodo zagotovljena, se postopki za pripravo investicijskega programa ne morejo nadaljevati. Slovenija je s strani Evropske unije že dobila odobritev za 1,3 milijarde SIT donacije za potrebe izgradnje drugega tira železniške proge Divača-Koper, od tega je polovica sredstev že nakazanih, vendar brez finančne soudeležbe naše države ta sredstva ne moremo porabiti. Agencija za železniški promet ocenjuje, da bo potrebnih 10 milijard SIT za pripravo dokumentacije, kar predstavlja velik obseg sredstev glede na celotno investicijo.

Komisija je predlog zakona podprla iz razloga, ker vlada še ni predložila nujno potrebnih sistemskih rešitev na področju razvoja železniške infrastrukture, še posebej resolucije o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture, ki bo opredelila dinamiko izgradnje in obseg ter vire finančnih sredstev za izgradnjo drugega tira železniške proge Koper- Divača. Po mnenju komisije bi morala biti čimprejšnja izgradnja drugega tira železniške proge Koper - Divača v nacionalnem interesu naše države, še posebej z vidika odnosov s sosednjimi državami. Komisija tudi pričakuje, da bo predlog zakona pripomogel k aktivnejšemu delovanju vlade, saj je časovni okvir v tem konkretnem primeru izjemno pomemben element.

Komisija ugotavlja, da je predlog zakona v velikem obsegu identičen z veljavnim zakonom o ureditvi določenih vprašanj, v zvezi z graditvijo železniške proge na smeri Puconci - Hodoš - državna meja, in dograditvijo drugega tira železniške proge Koper - Divača, vendar pa dodatno opredeljuje višino potrebnih sredstev, brez katerih se bo začetek gradnje te proge še nadalje prestavljal v prihodnost.

Glede na ugotovitev, da naj bi priprava dokumentacije za potrebe gradnje drugega tira železniške proge Divača - Koper zahtevala 10 milijard tolarjev, komisija opozarja, da gre za prevelik obseg sredstev

glede na oceno predvidenih sredstev za celotno izvedbo projekta.

Komisija poudarja, da je sistemski pristop pri obravnavanju razvoja železniške infrastrukture bolj primeren, vendar izkušnje kažejo, da se temu področju ne namenja velike pozornosti. Ob tem komisija tudi opozarja, da je že ob obravnavi Poročila o uresničevanju letnega načrta gradnje, modernizacije in vzdrževanja javne železniške infrastrukture za leto 2004 ugotavljala, da se letni programi realizirajo v relativno nizki stopnji.

Komisija opozarja na pisno mnenje vlade, iz katerega ni možno razbrati, da ima izgradnja drugega tira železniške proge Divača - Koper najvišjo prioriteto v okviru V. panevropskega prometnega koridorja.

Čeprav predlog zakona opredeljuje obseg potrebnih sredstev, pa ga bo treba dopolniti z višino potrebnih sredstev, ki jih je treba zagotoviti v proračunu Republike Slovenije v posameznih letih, prav tako je treba v primeru njegovega sprejema v državne zboru zagotoviti potrebna sredstva v že sprejetih proračunih za leti 2006 in 2007.

Komisija še opozarja na 1. in 3. člen predloga zakona, kjer je treba, glede na to, da smo že v letu 2006, letnico "2005" ustrezno popraviti.

Komisija je na podlagi pripombe Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije oblikovala **konkretno pripombo k tretjemu odstavku 16. člena**:

Besedilo "projektne in druge tehnične dokumentacije ter plačilo odškodnine za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča oziroma gozda" se nadomesti z besedilom "plačila komunalnega prispevka, stroške pridobivanja gradbenega dovoljenja in po potrebi stroške pridobivanja gradbene parcele."

Obrazložitev:

Plačila odškodnine za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča oziroma gozda ni več, ker so s sprejetjem zakona o graditvi objektov prenehale veljati določbe tretjega poglavja zakona o kmetijskih zemljišč (Ur. l. RS, št. 59/96 in poznejše spremembe), ki so določale odškodnino zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča in gozda. Po mnenju komisije je prav, da investitor plača stroške za pridobivanje gradbenega dovoljenja in tudi stroške komunalnega prispevka, ki ga je treba plačati pred izdajo gradbenega dovoljenja, ter stroške pridobivanja gradbene parcele, v kolikor takšna parcela ni na voljo za nadomestno gradnjo.

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Darko Fras.

Mnenje komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami - druga obravnava, EPA 649

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 51. seji, dne 1. 2. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija je **podprla** navedeni predlog zakona.

Komisija se je seznanila s stališči Skupnosti občin Slovenije, Mestne občine Ljubljana, Mestne občine Slovenj Gradec in Občine Miklavž na Dravskem polju.

V uvodni obrazložitvi predloga zakona je predstavnik predlagatelja poudaril, da predlog zakona zasleduje dva temeljna cilja, in sicer dolgoročno zagotavljanje razvoja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in zagotavljanje pravočasnega, racionalnega ter učinkovitega odzivanja sistema na različne vrste nesreč. Predlog zakona med drugim na novo ureja status pripadnikov Civilne zaščite, uvaja pogodbene odnose na področju Civilne zaščite, uvaja posodobljen sistem obveščanja in alarmiranja, pri čemer se iz občin na državo postopoma prenaša upravljanje in vzdrževanje ter zagotavljanje delovanja vseh siren, potrebnih za delovanje enotnega javnega sistema alarmiranja, nadalje so zaradi prilagajanja posameznih nalog zaščite, reševanja in pomoči dejanskim potrebam le-te primeroma naštete, prav tako so primeroma naštete enote za opravljanje teh nalog, dopolnjena je tudi ureditev za vodje intervencij in poveljnikov na področju nujnih ukrepov. Poudaril je, da so pri pripravi predloga zakona potekala dolgotrajna usklajevanja s Skupnostjo občin Slovenije, pri čemer je ostalo še nekaj odprtih vprašanj, medtem ko je Združenje občin Slovenije predlog zakona načelno podprlo, ni pa podalo nobenih konkretnih pripomb. V nadaljevanju je opozoril na pripombe Mestne občine Ljubljana, katere je predlagatelj v veliki meri že uskladil s Skupnostjo občin Slovenije. Na njihov predlog je na novo določena vsebina drugega odstavka 37. člena veljavnega zakona oziroma 16. člena predloga zakona, ki določa pristojnosti občin, medtem ko so pristojnosti župana občine določene v temeljnem zakonu o lokalni samoupravi. V zvezi s pripombo Mestne občine Ljubljana glede opredelitve drugih nesreč (črtanje besede "velika" v tretji točki 8. člena veljavnega zakona) je dejal, da jo bo predlagatelj preučil do seje matičnega delovnega telesa državnega zbora.

Komisija ugotavlja, da je predlagatelj upošteval večino pripomb Skupnosti občin Slovenije, ki pa ima še zmeraj pomisleke glede ureditve odgovornosti občinskega poveljnika civilne zaščite, dodatnih pooblastil župana pri določanju vrste in obsegu sil za zaščito, reševanje in pomoč (tretji in prvi odstavek 98. člena veljavnega zakona oziroma 40. člen predloga zakona), sodelovanja policije v občinskih štabih Civilne zaščite (36. člen predloga zakona) ter glede vprašan organiziranja enot in službe Civilne zaščite (32. člen predloga zakona). Teh pripomb predlagatelj iz razlogov, ki jih je navedel na sami seji in so obrazloženi tudi v obrazložitvi predloga zakona, ni upošteval. Komisija tudi ugotavlja, da pripombe Mestne občine Slovenj Gradec glede zakonske ureditve sklepanja medsebojne pogodbe o možnih odsotnostih iz dela med delodajalcem

in pripadnikom prostovoljca enote za zaščito, reševanje in pomoč ni možno upoštevati, ker lahko ta vprašanja z delodajalcem ureja organizacija, ki vpokliče prostovoljca. Nadalje komisija tudi ugotavlja, da je pripomba Občine Miklavž na Dravskem polju, ki se nanaša na potrebo po bolj konkretnem urejanju problematike na lokalni ravni glede nameščenja v službe civilne zaščite, smiselno upoštevana.

Čeprav je Skupnost občin Slovenije kot reprezentativno združenje občin večinoma uspela uskladiti odprta vprašanja s predlagateljem zakona, ima Mestna občina Ljubljana še veliko pripomb na predlog zakona. Ob tem komisija ugotavlja, da so njeni predlogi za nove člene, s katerimi se spreminjajo ali dopolnjujejo člani veljavnega zakona, brezpredmetni, ker se lahko pri predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona vlaga amandmaje v skladu s poslovnikom državnega zbora le k členom sprememb in dopolnitev predloga zakona. Ker bodo sprejete rešitve imele pomemben vpliv na izvajalce zaščite, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah, komisija predlaga, da predlagatelj zakona zaradi vzpostavitve še boljšega in učinkovitejšega sistema zaščite in reševanja ponovno preuči odprta vprašanja.

Sistem zaščite, reševanja in pomoči, ki temelji na prostovoljnem delovanju državljanov, ki sodelujejo pri opravljanju nalog zaščite in reševanja, bi bilo treba po mnenju komisije ohraniti, saj gre za dobro razvit sistem, ki je še posebej učinkovit v manjših občinah.

V povezavi s predlogom zakona o društvih, na podlagi katerega naj bi v določenih primerih vodilne osebe društev na posameznih področjih delovanja društva odgovarjale solidarno in z vsem svojim premoženjem, komisija opozarja na vzpostavljanje vedno večje odgovornosti poveljnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč (npr. gasilska društva), kar pa lahko predstavlja oviro za tiste, ki bi te naloge prostovoljno opravljali. To ima lahko negativen vpliv na nadaljnji razvoj vzpostavljenega sistema prostovoljcev, ki zasledujejo druge interese kot poklicne organizacije in lahko učinkoviteje opravljajo potrebne naloge na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in z manjšimi stroški. Komisija zato pričakuje, da se bo vprašanje odgovornosti vodilnih oseb društev, ki prostovoljno opravljajo to funkcijo, ustrezno uredilo.

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Darko Fras.

Mnenje komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k poslovnemu načrtu družbe Rudnik Žirovski vrh, javnega podjetja za zapiranje rudnika urana, d.o.o. za leto 2005, EPA 644

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 51. seji, dne 1. 2. 2006, obravnavala poslovni načrt družbe Rudnik Žirovski vrh, javnega podjetja za zapiranje rudnika urana, d.o.o. za leto 2005, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija se je seznanila s poslovnim načrtom in ob tem opozorila, da je nesprijemljivo, da ga je vlada sprejela šele konec decembra 2005, saj je njegov sestavni del tudi operativni plan aktivnosti za izvedbo programa trajnega prenehanja izkoriščanja uranove rude in preprečevanju posledic rudarjenja v letu 2005. Čeprav se je komisija na sami seji seznanila z razlogi za zapoznel sprejem tega dokumenta, pa komisija meni, da bi morale biti v uvodu predloženega dokumenta navedene okoliščine, zaradi katerih se poslovni načrt ni sprejel pravočasno. Zakon o trajnem prenehanju izkoriščanja

uranove rude in preprečevanju posledic rudarjenja v Rudniku urana Žirovski vrh določa, da javno podjetje izdelava vsako leto do 1. septembra operativni program aktivnosti za izvedbo programa v naslednjem letu. Komisija ugotavlja, da je javno podjetje izdelalo operativni plan aktivnosti za izvedbo programa za leto 2006, ki pa ga vlada še ni sprejela, čeprav ji prej omenjeni zakon to nalaga.

Zapiranje Rudnika urana Žirovski vrh oziroma izvajanje programa izvedbe trajnega prenehanja izkoriščanja uranove rude in preprečevanja posledic rudarjenja v Rudniku Žirovski vrh je izjemno zahteven projekt, za katerega je bilo porabljenih že veliko sredstev, s sprejetjem zadnje novele zakona (ZTPIU-B) pa bo treba v naslednjih letih v državnem proračunu zagotoviti še slabih sedem milijard sredstev. Ob tem se postavlja vprašanje, ali je veljavni načrt optimalen oziroma ali bi drugačen način zapiranja rudnika ob

istočasnem doseganju enakih učinkov lahko zahteval manjši obseg proračunskih sredstev.

Glede na to, da se Slovenija sooča z vrsto starih okoljskih bremen (npr. Rudnik svinca in cinka v Mežici, rudnik Sitarjevec Litija, itd.), ki za dokončno odpravo posledic prekomernega obremenjevanja okolja zahtevajo velik obseg finančnih sredstev iz državnega proračuna, bi bilo nujno čim prej pripraviti sistemske rešitve za zagotovitev potrebnih sredstev državnega proračuna. Praksa namreč kaže, da sprejete posebne zakone za zagotovitev potrebnih

proračunskih sredstev za izvedbo sanacijskih ukrepov, ki so nujni za sanacijo degradiranega okolja, spreminjamo in dopolnjujemo z opredelitvijo novih rokov za dokončanje sanacijskih ukrepov in dodatnih finančnih sredstev, s čimer vedno bolj obremenjujemo proračun Republike Slovenije.

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Darko Fras.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti k predlogu zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih - druga obravnava, EPA 654

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je na 40. seji, dne 1. 2. 2006, obravnavala predlog zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih, ki ga je v obravnavo državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija je predlog zakona **podprla**.

Predstavnica predlagatelja je v uvodu poudarila, da veljavni zakon ne ureja področja elektronskega varstva dokumentarnega gradiva in ga je treba prilagoditi napredku na področju informacijske družbe in ga hkrati dopolniti od sedanje ureditve zgolj varstva arhivskega gradiva, saj predlagani zakon zajema varstvo celotnega dokumentarnega gradiva v digitalni obliki, tako v javnem kot zasebnem sektorju. Predlagane rešitve ne posegajo v načela varstva arhivskega gradiva v veljavnem zakonu.

Komisija je v razpravi predlagatelju zastavila vprašanja o 11. členu, ali je pretvorba zajetega gradiva v digitalno obliko za dolgoročno hrambo tehnično izvedljiva, in o 15. členu, po kakšnih kriterijih oziroma v katerih primerih so možne izjeme, da pristojni arhiv dovoli uničenje arhivskega gradiva v fizični obliki. Tudi glede evidentiranja zasebnega gradiva so bili člani komisije skeptični, da bi se zasebno dokumentarno gradivo, ki ima lastnosti arhivskega gradiva, vedno ustrezno označilo oziroma evidentiralo v pristojnem arhivu in določilo pogoje o hrambi in dostopnosti kot dolžnosti lastnikov.

Nekateri člani komisije so imeli pomisleke, da je v 50. členu za arhivsko gradivo verskih skupnosti predlagano, da se varstvo ureja po določbah za zasebno arhivsko gradivo, medtem ko se v 51. členu ločeno obravnava izbor dokumentarnega gradiva rimskokatoliške Cerkve in pogoje za opravljanje te arhivske dejavnosti.

Komisija je glede arhivske javne službe podprla stališče iz mnenja zakonodajno - pravne službe, da arhiv Republike Slovenije kot državni arhiv v 53. členu nima jasno zapisanega organizacijskega statusa, čeprav se ve, da je organ v sestavi Ministrstva za kulturo. Poleg tega člani menijo, da je zapisan izraz "regionalni" arhivi preuranjen, saj v praksi poznamo le pokrajinske oziroma zgodovinske arhive. Komisija je še menila da so nekateri arhivi lokalnih skupnosti slabo urejeni in zato podpirajo določbo 57. člena, da lokalna skupnost, ki nima lastnega arhiva, sklene pogodbo z regionalnim arhivom o hrambi njenega arhivskega gradiva.

Za poročevalca je bil določen član komisije Anton Peršak.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vojnih veteranih - skrajšani postopek, EPA 635

Komisija za družbene dejavnosti je na 40. seji, 1. 2. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vojnih veteranih, ki ga je državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija predloga zakona **ne podpira**.

Komisija ugotavlja, da bi moral biti predlog zakona vložen po rednem postopku, saj gre za zelo pomembno vsebino, s katero bi morala biti seznanjena širša zainteresirana javnost.

Po mnenju komisije se s predlogom zakona neargumentirano širi krog upravičencev, zmanjšuje pomen in vloga vojnega veterana in ukinja vrednote, ki naj bi bile vodilo pri podeljevanju tega statusa dejanskim upravičencem.

Komisija predlaga, da se v predlogu zakona reši financiranje Zveze združenj borcev NOB, ker z razveljavitvijo zakona o financiranju Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne Slovenije le-ti ne bodo več imeli zagotovljenih sredstev za svoje delovanje.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti k predlogu zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom - druga obravnava, EPA 623

Komisija za družbene dejavnosti je na 40. seji, 1. 2. 2006, obravnavala predlog zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom, ki ga je državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije in ga **podprla**.

S predloženim zakonom se ureja pravice državljanov, ki so oboleli zaradi azbesta. Določen je postopek uveljavljanja pravic prizadetih oseb do pokojnine pod ugodnejšimi pogoji, pravic do dokupa pokojninske dobe na stroške državnega proračuna in odškodnine v pavšalnem znesku zaradi škode na zdravju, ki so jo utrpeli zaradi azbesta.

Komisija se je seznanila z mnenjem predstavnika Zveze azbestnih bolnikov Slovenije (SABS), gospoda Bojana Goljevščka, in pojasnili gospoda Marka Štrovsca, generalnega direktorja Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela.

Komisija je podprla pripombe, ki se nanašajo na razrešitev vrste vsebinskih vprašanj predloga zakona. Tako bi morala biti pravica do predčasne upokojitve vezana izključno na invalidnost II. oziroma III. kategorije zaradi poklicne bolezni iz 3. člena zakona, ne pa tudi na pogoj, da delavec doseže najmanj 25 let pokojninske dobe in 50 let starosti, saj se bolezni lahko pojavijo že po 10-ih oziroma 15-ih letih prve izpostavitve azbestu. Nujno bi bilo potrebno omogočiti pravico do odškodnine dedičem prizadetih oseb, ki so velikokrat tudi šoloobvezni otroci. Ker bi bilo povsem nedemokratično in neuskkljeno s standardi EU, da pri izvajanju tako pomembnega zakona ni prisotnih predstavnikov vseh zainteresiranih javnosti, je predlagano, da se v medresorsko komisijo vključi tudi predstavnik organizacij oseb prizadetih zaradi azbesta. V tem kontekstu je smiselno, da to osebo imenuje Zveza sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije, ki na državnem nivoju zastopa prizadeto populacijo.

Komisija je bila seznanjena z naslednjimi **konkretnimi pripombami**, katere podpira:

K 1. členu:

V prvem odstavku 1. člena se črtajo besede "v času proizvodnje azbestnih izdelkov".

Obrazložitev:

V kolikor se besede "v času proizvodnje azbestnih izdelkov" ne črtajo, ne bo odpravljena neskladnost z 2. členom, ki pravice po tem zakonu ne veže samo na proizvodnjo azbestnih izdelkov, temveč tudi na predelavo, skladiščenje, vgrajevanje in odstranjevanje azbesta in azbestnih izdelkov.

K 2. členu:

1. Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

"(3) Do odškodnine so upravičeni tudi zakoniti dediči pokojnih, katerih smrt je posledica poklicne izpostavljenosti azbestu."

Obrazložitev:

Smrtnost zaradi rakastih obolenj na pljučih se pojavlja že pri starosti 35 let. V takih primerih so to lahko tudi starši šoloobveznih otrok.

Doba preživetja od diagnoze raka na pljučih, še posebej pa na rebri mreni, pa je lahko tudi manj kot leto dni. Glede na dejstvo, da v določenih primerih postopek poravnave z obolelim ni mogoče speljati do konca, bi se bilo nujno v nadaljevanju sporazumevati s prizadetimi dediči.

2. Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

"(4) Pravice do zdravstvene in socialne varnosti po tem zakonu se zagotavljajo tudi osebam, ki so imele dejansko prebivališče ali so opravljale določeno dejavnost v okolju poslovnih prostorov družb, kjer se je predeloval ali skladiščil azbest ali azbestni izdelki in je bilo to okolje ugotovljeno kontaminirano z azbestnimi vlakni."

Obrazložitev:

Dosedanji zakon o prepovedi proizvodnje in prometa z azbestnimi izdelki ter o zagotovitvi sredstev za prestrukturiranje azbestne proizvodnje v neazbestno (Uradni list RS, št. 35/05 - uradno prečiščeno besedilo) je kategoriji prebivalcev že dajal te pravice, ki bi jih posledično morali prenesti tudi v novi zakon.

3. Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

"(5) Minister, pristojen za zdravstvo, s pravilnikom določi pripravo in izvajanje registra oseb izpostavljenih azbestu v RS."

Obrazložitev:

Register oseb izpostavljenih azbestu, je dober temelj za opravljanje preventivne diagnostike pri osebah izpostavljenih azbestu. Preventivna diagnostika pri osebah izpostavljenih azbestu pa je nujno potrebna, saj je za začetne stadije nekaterih bolezni, ki jih povzroča azbest, značilno, da ne kažejo nobenih simptomov bolezni. Pravočasno odkritje bolezni in ustrezna zaščita obolelih pa lahko bistveno zmanjša število rakastih obolenj pri tej populaciji oseb v prihodnosti.

K 3. členu:

Točka 2 se črta v celoti.

Obrazložitev:

Azbest deluje rakotvorno, torej nista znani najnižja intenziteta in doza rakotvornega delovanja, zato so deleži azbesta v azbestnih izdelkih nesmiselni v smislu vzročne povezanosti s poklicnim rakom zaradi azbesta.

K 4. členu:

1. V tretjem odstavku se črtata druga in tretja alineja, vsebina prva alineje pa se spremeni in oblikuje v odstavek, ki se glasi:

"(3) Bolezni iz prvega in drugega odstavka tega člena se štejejo za poklicne bolezni, če so se pojavile pri osebah, ki so bile pri svojem poklicnem delu oziroma med zaposlitvijo izpostavljene azbestu v delovnem procesu ali kakršni koli aktivnosti pri delu, pri kateri lahko pride do tveganja zaradi izpostavljenosti azbestu."

Obrazložitev:

Obvezni kriteriji verifikacije poklicnih bolezni zaradi azbesta so strokovno določeni, ustrezno dokumentirani in so se že do sedaj uporabljali v praksi.

2. Četrti odstavek se črta.

Obrazložitev:

Zaradi spremembe tretjega odstavka istega člena se posledično črta četrti odstavek.

K 5. členu:

Tretji odstavek 5. člena se črta v celoti.

Obrazložitev:

Verifikacija poklicne bolezni z odločbo medresorske komisije, ki jo le ta izda na osnovi petega odstavka 8. člena, je lahko tudi negativna oziroma v določenih primerih lahko celo zmotna. Uveljavitev diktije 5. člena pa bi v takih primerih onemogočala preverjanje oziroma pravico do sodnega varstva prizadetih.

K 6. členu:

V četrtem odstavku 6. člena se brišejo besede "iz četrtega odstavka 4. člena tega zakona" in se doda:

"ki ga uredi ministrica ali minister, pristojen za zdravje, v treh mesecih od uveljavitve tega zakona."

Obrazložitev:

Četrti odstavek je bil s popravkom 4. člena izločen.

K 7. členu:

V prvem odstavku 7. člena se črtajo besede "če so dopolnili najmanj 25 let pokojninske dobe in najmanj 50 let starosti".

Obrazložitev:

Predlagana opcija bi v praksi krčila že uzakonjene pravice. Pravica do predčasne upokojitve naj bo vezana izključno na invalidnost II. oziroma III. kategorije zaradi poklicne bolezni iz 3. člena zakona, ne pa tudi na pogoj, da delavec doseže najmanj 25 let pokojninske dobe in 50 let starosti, saj se bolezni lahko pojavijo že po 10. oziroma 15. letih prve izpostavitve azbestu. Resda delavci z diagnosticirano azbestno boleznijo pljuč v začetnem stadiju nimajo zmanjšane vitalne funkcije pljuč. Je pa v večini primerov takim delavcem nemogoče zagotoviti delovno mesto, ki ne bi še dodatno obremenjevalo že prizadetega zdravja in bi v nadaljevanju tudi zaradi tega oziroma sinergičnih učinkov delovnega okolja obojevali za še težjimi oblikami azbestnih bolezni.

K 8. členu:

1. V drugem odstavku se številka "4" zamenja s številko "5" in se doda nova peta alineja, ki se glasi:

"- 1 člana predlagajo organizacije oseb, prizadetih zaradi azbesta."

Obrazložitev:

Glede na to, da so v medresorski komisiji zastopana tako pristojna ministrstva kot tudi gospodarske družbe, je smiselno, da se v medresorsko komisijo imenuje tudi eden predstavnik, ki ga predlagajo organizacije oseb prizadetih zaradi azbesta. V tem

kontekstu je smiselno, da to osebo imenuje Zveza sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije, ki edina organizirano na državnem nivoju zastopa populacijo prizadetih zaradi azbesta. Reprezentativnost na tej vsebini jim je dana tudi s strani Slovenske zveze sindikatov - Alternativa, katere člani so. To reprezentativnost pa jim priznavajo tudi ostali socialni partnerji. Zato bi bilo povsem nedemokratično in neusklajeno s standardi EU, da pri izvajanju tako pomembnega zakona ni prisotnih predstavnikov vseh zainteresiranih javnosti.

2. Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

"Medresorska komisija, v postopku sporazumevanja za izplačilo odškodnine in priznanja pravice do invalidske pokojnine pod ugodnejšimi pogoji, ki ga izvaja na podlagi ugotovitev interdisciplinarne skupine strokovnjakov, je dolžna osebi izdati pisno odločbo oziroma sklep o sprejeti odločitvi, in sicer tako v primeru ugotovljene poklicne bolezni kot v primeru, ko poklicna bolezen ni bila ugotovljena."

Obrazložitev:

S sprejemom tega predloga se osebam, ki uveljavljajo pravice po tem zakonu, zagotavlja izvrševanje ustavnega načela do sodnega varstva iz 23. člena Ustave RS. V nasprotnem primeru in če zakon ne bi omogočal sodnega varstva, bi bil navedeni člen oziroma zakon v nasprotju z ustavo. Ustavno sporno in nesprejemljivo je, da prizadeti nima možnosti izpodbijati odločitve glede tako pomembnih pravic, kot je pravica do predčasne upokojitve in pravica do odškodnine.

K 9. členu:

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

"(2) Interdisciplinarna skupina strokovnjakov iz prejšnjega odstavka mora po vsakem izvajanju verifikacije poklicne bolezni in oceni zmanjšanja življenjskih funkcij medresorski komisiji posredovati svoje ugotovitve."

Obrazložitev:

S sprejemom tega predloga se vzpostavljajo pogoji, da se osebam, v povezavi s prejšnjim predlogom, zagotavlja ustrezno pravno varstvo.

K 10. členu:

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"(2) Medresorska komisija najprej ugotovi, ali vlagateljica ali vlagatelj oziroma njegov ali njen zakoniti zastopnik (v nadaljevanju: vlagatelj) izpolnjuje pogoje iz 2. člena tega zakona, nato pa pisno predlaga vlagatelju in gospodarski družbi, kjer je bil vlagatelj zaposlen, oziroma njeni pravni naslednici, sklenitev sporazuma o izplačilu odškodnine skladno s 6. členom tega zakona. Sporazum se sklene najkasneje v treh mesecih po vložnem zahtevku za priznanje odškodnine."

Obrazložitev:

V tako spremenjenem odstavku bi se določili roki za izpeljavo določenih obveznosti, kar zakonu zagotavlja življenjskost.

K 14. členu:

Drugi odstavek 14. člena se črta v celoti.

Obrazložitev:

Četrty odstavek 4. člena se v celoti briše. Pravilnik o določitvi poklicnih bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu (Uradni list RS, št. 26/97) je

pripravila stroka in še vedno velja. S strani ustrezne stroke pa tudi ni izkazanih potreb po spremembi pravilnika.

Za poročevalca komisije je bil določen član komisije Anton Peršak.

Mnenje komisije za politični sistem k predlogu zakona o varstvu javnega reda in miru - prva obravnava, EPA 618

Komisija državnega sveta za politični sistem je na 53. seji, dne 9. 2. 2006, obravnavala predlog zakona o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1), ki bo nadomestil Zakon o prekrških zoper javni red in mir (Uradni list SRS, št. 16/74 in spremembe). Slednji je bil v času veljavnosti petnajstkrat (15) spremenjen ali dopolnjen. Zakon o prekrških zoper javni red in mir je eden izmed najstarejših predpisov, saj je bil objavljen leta 1974.

Člani komisije so poudarili, da je področje javnega reda in miru eno najbolj problematičnih z vidika temeljnih svoboščin vsakega človeka. V predlog zakona je vnešen nov prekršek nedovoljenega ponujanja spolnih uslug (11. člen), medtem ko je na drugi strani vnešen tudi prekršek beračenja in prenočevanja na javnem kraju (9. in 10. člen), česar ne pozna večina evropskih držav. Kaznovanje beračev zaradi spanja ni humano in predstavlja pomanjkanje posluha za življenje, ki ga živimo. *Če država nekaj prepove, mora nato tudi zagotoviti prostor, kjer bo to (spanje) dovoljeno.* Problematičen je tudi drugi odstavek 12. člena predloga zakona, ki kaznuje nošenje, razkazovanje ali uporabo dekorativnega orožja, imitacij orožja ali orožja, ki je namenjeno za alarm, signaliziranje, klanje živali ali druge predmete na javnem kraju, ki so po videzu podobni orožju, predvsem v času pusta, medtem ko je nedoločen pravni pojem vznemirjenja ali občutka ogroženosti pravni standard, odvisen od konkretnega primera, udeleženih ljudi in okoliščin.

Člani komisije so opozorili na pomanjkanje prekrška pisanja po objektih in vandalizma, ki bi se nanašala na zasebne objekte in infrastrukturo in ne le na objekte na javno dostopnih krajih in objektih gospodarske javne infrastrukture. Država bo tako zaščitila svoje premoženje, varnost državljanov za njihovo premoženje pa bo prepustila njim samim, kar je s stališča javnega reda in miru nesprejemljivo.

Nedoločeni pravni pojmi - npr. zgražanje ali vznemirjanje ljudi, vsiljiv ali žaljiv način do ljudi, ponujanje ali vsiljevanje in občutek strahu ali ogroženosti pri posamezniku, ki so kumulativno določeni poleg

nekega ravnanja, so osebni pojmi vsakega posameznika, katerega občutek bo potrebno v postopku o prekršku tudi ugotoviti. Dokazovanje bo zato oteženo (če bo sploh izvedljivo), še posebej če bo predlagatelj uvedbe postopka (z izjemo samega predloga oškodovanca) sam prekrškovni organ (npr. policija, inšpekcija), ki bo v okviru svoje pristojnosti v ta namen storil kakršnokoli dejanje, državni tožilec ali državni organ, nosilec javnih pooblastil ali samoupravna lokalna skupnost (razen če so bodo ti organi šteli za ljudi, pri katerih se bo ugotavljalo npr. zgražanje).

Komisija je zavrnila predlog za oblikovanje amandmajev, ki jih je na Državni svet Republike Slovenije nasloвила Gospodarska zbornica Slovenije (v nadaljevanju GZS). GZS je predlagala nadomestitev besedila 19. člena predloga zakona tako, da bi bilo možno kampiranje samo v kampih, predvsem zaradi parkiranih avtomobov izven za to določenih površin. Člani komisije so menili, da predlagani 19. člen, ki določa, da kdor kampira na javnem kraju, ki za to ni določen ali na zasebnem prostoru brez soglasja lastnika ali posestnika, že vključuje namen GZS, saj je kampiranje možno *samo na javnem kraju, ki je za to določen* ali *s soglasjem lastnika* za kampiranje, tako da ne bo moglo priti do nenadzorovanega parkiranja avtomobov. GZS je predlagala tudi črtanje drugega odstavka 30. člena predloga zakona, ki določa, da lahko samoupravne lokalne skupnosti s svojimi predpisi določijo pogoje, območja in red kampiranja na svojem območju. Člani komisije so zavrnilo tudi ta predlog GZS, ker vsaka samoupravna lokalna skupnost najbolje pozna svoje območje, prav tako pa bi bila potrebna ob vsakih dejanskih spremembah kampov tudi sprememba zakona, kar bi bilo nesmiselno.

Po razpravi so člani komisije predlog zakona **podprli**.

Komisija je za poročevalca določila predsednika komisije mag. Adolfa Zupana.

Mnenje komisije za gospodarstvo k predlogu zakona o gospodarskih zbornicah - prva obravnava, EPA 675

Komisija državnega sveta za gospodarstvo je na 41. seji, dne 2. 2. 2006, obravnavala predlog zakona o gospodarskih zbornicah, ki ga je v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija se je seznanila s pripombami, ocenami ter sklepi, sprejetimi na Upravnem odboru Gospodarske zbornice Slovenije k predlogu zakona.

Komisija predloga zakona **ne podpira**.

Komisija je mnenja, da bi bila potrebna temeljita analiza organiziranosti vseh zbornic v slovenskem gospodarskem prostoru in šele na tej podlagi bi bilo smotno odločati o obveznem ali neobveznem članstvu ter o reprezentativnosti predstavnikov gospodarskih interesov. Vprašljiva je odločitev za reformo le enega segmenta zbornične organiziranosti.

Dosedanja zbornična ureditev kaže na številne prednosti javnopravnega modela in obveznega članstva predvsem na

področju opravljanja javnih nalog in storitev, solidarnosti med gospodarskimi subjekti in organiziranja mednarodnih aktivnosti za gospodarstvo. To potrjujejo tudi sklepi gospodarstvenikov - članov Upravnega odbora in Skupščine Gospodarske zbornice Slovenije. Dosedanje široke razprave v gospodarski javnosti so opozorile tudi na nekatere slabosti, ki jih mora zbornica odpraviti: sprememba volilnega sistema, vprašanje visokih članarin, vprašanje učinkovitega regijskega organiziranja gospodarstva, vprašanje večjega zastopanja predstavnikov malega gospodarstva pri sprejemanju odločitev, vprašanje zborničnih storitev.

Komisija ugotavlja, da iz zakonskega predloga ni razvidno, kdo bo v bodoče opravljal javne naloge, ki jih izvaja Gospodarska zbornica Slovenija, in kako se bodo le-te financirale.

Komisija se zavzema za ohranitev tistih rešitev dosedanje ureditve, ki so bile v skupnem interesu vseh podjetij, na podlagi celovite analize organiziranosti zborničnega sistema naj se uveljavijo za podjetja koristne novosti. Zato komisija predlaga poglobljeno razpravo, ki bo s sprejemljivimi rešitvami prispevala k prenovi zborničnega sistema in bo v korist vseh gospodarskih subjektov.

Za poročevalko je bila določena predsednica komisije Marta Turk.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti k predlogu zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju evropske delniške družbe - druga obravnava, EPA 594

Komisija Državnega sveta za družbene dejavnosti je na svoji 40. seji, 1. 2. 2006, obravnavala predlog zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju evropske delniške družbe (SE), ki ga je v obravnavo državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije in **ga podprla**.

Komisija se je seznanila z vsebino predloga zakona, ki ga je predstavil gospod Marko Štrovs, generalni direktor Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela.

Cilj zakona je predvsem prenos zahtev Direktive Sveta Evrope 2001/86/ES z dne 8. oktobra 2001 o dopolnitvi Statuta evropske družbe glede udeležbe delavcev in s tem uskladijev naše zakonodaje s pravnim redom Evropske unije tudi na tem področju. Direktiva je v svoji osnovi zelo tehnične narave, zato je v večini primerov zahtevan neposreden prenos določb v nacionalno zakonodajo. So pa področja, kjer je nacionalnim zakonodajam prepuščeno urejanje določenih vprašanj po svojih merilih. Tako so pri volitvah in imenovanjih predstavnikov delavcev iz posamezne države v posebna pogajalska telesa in organe predstavništev delavcev ter organe družb upoštevana določena pravila, ki morajo biti zagotovljena pri imenovanju in volitvah posebnega pogajalskega telesa, ki se ustanovi za zastopanje delavcev vseh udeleženi družb, zadevnih odvisnih družb in podružnic. Sama metoda, način volitev in imenovanje pa je prepuščeno nacionalnim zakonodajam. S tem v zvezi predlog zakona povzema tudi pomembno načelo direktive, ki določa, da vse stroške, povezane z delovanjem posebnega pogajalskega telesa in s pogajanjem nasploh, krijejo udeležene družbe.

V predlogu zakona so zajeta tudi vprašanja spoštovanja, zaupnosti informacij ter varstva predstavnikov delavcev, kjer se poleg obveznih zahtev direktive predvideva tudi varstvo predstavnikov delavcev, ki je enako tistemu, ki velja za člane svetov delavcev po zakonu o sodelovanju delavcev pri upravljanju in zakonu o delovnih razmerjih. Urejanju v okviru nacionalne zakonodaje je prepuščeno tudi vprašanje kazenskih določb. Ker gre za nov zakon, je v okviru kazenskih določb v predlogu zakona opredeljena tudi sodna pristojnost delovnega sodišča v primeru sporov v zvezi z izvajanjem določb zakona.

Komisija se je seznanila s pripombami Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, ki poudarjajo, da predloženi zakon ni samo tehnične narave, temveč zadeva vsebinska vprašanja sodelovanja delavcev pri upravljanju. Pripombe Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v okviru usklajevanj v okviru ekonomsko socialnega sveta niso bile

upoštevane, zato komisija predlaga Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da jih ponovno prouči.

Poudarjeno je bilo, da je potrebno ta predlog zakona sprejemati sočasno s predlogom zakona o gospodarskih družbah, ker ureja zakon o gospodarskih družbah tudi evropsko delniško družbo.

V 8. členu, ki govori o volitvah članov posebnega pogajalskega telesa, je to urejeno tako, kot to velja za evropske svete delavcev, torej tajne volitve, kar pa postane problematično v primeru velikega števila podjetij, ko so take volitve v praksi težko izvedljive.

Nadalje se v predlogu zakona uporablja izraz "predstavnik delavcev", ki zavaja, saj ni razpoznavno, ali se zakon nanaša na predstavnike delavcev ali na vse delavce (26. člen).

V zvezi s 25. členom bi bilo potrebno napisati, da ko gre za obveščanje in posvetovanje v izjemnih okoliščinah, morajo biti le-te pravočasno sporočene delavskemu svetu oz. predstavnikom delavcev, preden se neka odločitev sprejme in ne kasneje.

Definicija 36. člena ohranja besedilo enako, kot ga imamo v zakonu o delovnih razmerjih in v zakonu o gospodarskih družbah, morala pa bi upoštevati besedilo novejših direktiv, ki govori o tem, da so člani posebnega pogajalskega telesa in sveta delavcev SE ter strokovnjaki, ki jim pomagajo, dolžni spoštovati zaupnost vseh podatkov, če je njihova narava takšna, da bi po objektivnih merilih takšno dejanje močno škodovalo delovanju evropske delniške družbe ali njenih hčerinskih družb, obratov ali bi vanje posegalo.

Tudi v 38. členu bi bilo potrebno precizneje definirati vprašanje reševanja sporov. Pristojno delovno sodišče namreč lahko rešuje spore, v kolikor gre za slovenske udeležence, v kolikor pa se bodo pritožili tuji udeleženci, bodo nastopili problemi. Nemčija je na primeru firme Strabaq iz Avstrije precizneje opredelila reševanje sporov v svojem zakonu.

Komisija predlaga Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da vse pripombe Zveze svobodnih sindikatov Slovenije prouči in jih vgradi v zakonski predlog, saj lahko oblikovanje novih zakonskih definicij, ki so jih že opredelile določene evropske države, bistveno izboljša vsebino zakona in onemogoči kasnejše zaplete v praksi.

Za poročevalca je bil določen član komisije dr. Janvit Golob.

Mnenje komisije za družbene dejavnosti k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju - druga obravnava, EPA 586

Komisija za družbene dejavnosti je na 40. seji, 1. 2. 2006, obravnavala predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ki ga je v zakonodajni postopek vložila skupina poslancev, s prvopodpisanim Dušanom Kumrom in **ga podprla**.

Komisija je bila seznanjena z mnenjem izvršne sekretarke Zveze svobodnih sindikatov, gospe Metke Rokсандi in pojasnili gospoda Marka Štrovsaa, generalnega direktorja Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela.

Razlog za sprejem zakona je v medsebojni povezanosti materij zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Uradni list RS, št. 42/93 in 56/01) in zakona o gospodarskih družbah, s poudarkom na poglavju o sodelovanju delavcev v organih družbe. Logično je, da spremembam v zakonu o gospodarskih družbah ustrezno sledi usklajevanje vsebinsko povezanih določb v zakonu o sodelovanju delavcev pri upravljanju. V državnem zboru je že v obravnavi predlog zakona o gospodarskih družbah (EPA 479-IV), ki predvideva možnost izbire družb med dvotirnim in enotirnim sistemom korporacijskega upravljanja. Na področju sodelovanja delavcev v organih družb so določbe zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju prilagojene zgolj dvotirnemu sistemu upravljanja delniških družb, zato je na tem področju potrebno zakonsko urediti tudi sodelovanje delavcev v organih družb z enotirnim sistemom upravljanja. S tem bi se po mnenju predlagatelja preprečil nastanek nedopustne pravne praznine. Predlagatelji izhajajo iz predpostavke, da bodo sporne odločbe predloga zakona o gospodarskih družbah o predstavnikih delavcev v organih družb (drugi odstavek 288. člena, druga alineja četrtega odstavka 289. člena in tretji odstavek 290. člena), ki pravno-sistemsko sploh ne sodijo v ta zakon, veljavne le začasno, do sprejema predlaganega zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

V zakonu sta tako predlagani dve obliki sodelovanja delavcev pri upravljanju. Prva je predstavništvo delavcev v neizvršnem delu

upravnih odborov (analogno sedanjim predstavništvom delavcev v nadzornem svetu), ki naj bi obsegalo od ene tretjine do največ polovice neizvršnih članov upravnega odbora. Druga oblika sodelovanja pa bi se izvrševala preko najmanj enega izvršnega delavskega direktorja (analogno sedanjemu delavskemu direktorju kot predstavniku delavcev v upravi družbe), ki naj bi predstavljal in zastopal interese delavcev pri sprejemanju izvršnih poslovnih odločitev v družbah z nad 500 zaposlenimi.

Vlada Republike Slovenije se s predlogom zakona ne strinja, saj meni, da je potrebno najprej sprejeti zakon o gospodarskih družbah, ki je v parlamentarni proceduri in tudi ureja to problematiko. Predlagani sistemski zakon tudi zahteva medresorsko usklajevanje, pomanjkljivost predloga pa je tudi v tem, da ne ureja sodelovanja delavcev pri upravljanju zavodov.

Komisija podpira predlog zakona s poudarkom na dejstvu, da je to še eno opozorilo Vladi Republike Slovenije, da problematiko soupravljanja delavcev v enotirnem sistemu upravljanja gospodarskih družb ustrezno uredi in upa, da bo držala obljubo in to tematiko vgradila v predlog zakona o gospodarskih družbah, kot je to na javni predstavitvi mnenj, ki jo je organiziral Odbor državnega zbora za gospodarstvo, dne 26.1.2006, obljubil minister Vizjak. Po njegovem zagotovitvi bodo sodelovanje delavcev pri upravljanju vključili v ustrezne prehodne določbe predloga zakona o gospodarskih družbah tako, da na področju pravic sodelovanja delavcev pri upravljanju ne bo prišlo do obdobja morebitne pravne praznine. Hkrati komisija predlaga, da se izdela temeljita analiza izvajanja še vedno veljavnega zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju v praksi.

Za poročevalca je bil določen član komisije dr. Janvit Golob.

Mnenje komisije za politični sistem k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami - druga obravnava, EPA 649

Komisija državnega sveta za politični sistem je na 53. seji, dne 9. 2. 2006, obravnavala predlog zakona o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1). Člani komisije so pozdravili prizadevanje po novi ureditvi tega področja. Posodobitev organizacijskih, funkcionalnih in drugih rešitev varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in dopolnitev zakonskih rešitev za zagotovljen dolgoročen razvoj varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, kot pomembnega podsistema nacionalne varnosti, je pomemben segment pravočasnega, racionalnega in učinkovitega odzivanja sistema na različne vrste nesreč.

Člani komisije so ob načelnem strinjanju s predlogom zakona poudarili, da velik del nalog temelji na delovanju gasilcev. Gasilci so statusno urejeni pod okriljem zakona o društvih in sistemom financiranja lokalnih skupnosti, kar pomeni prenašanje pomembnega dela nalog s strani države na lokalne skupnosti. Sistem

v glavnem temelji na prostovoljnih gasilskih društvih, ki jih je treba materialno opremiti, izobraževati in financirati. Poleg tega so jim v naložene omejitve, kar se tiče pridobivanja finančnih sredstev, tako da je tu še dodatno breme s strani lokalne skupnosti. Služba za zaščito in reševanje ni ne bodi ga treba, ker se tega zavemo šele takrat, kadar jo potrebujemo. Opozorjeno je bilo tudi na to, da bi morala biti naša vojska vedno pripravljena priskočiti na pomoč v vsakem primeru in ob vsaki uri, pa to ni tako.

Med ostalim je predvideno, da uprava Republike Slovenije sklepa tudi ustrezne pogodbe z organizacijami in društvi in med ostalim tudi pravi, da vlada določi merila za sklepanje pogodb o službi v civilni zaščiti. Možno je razumeti, da to je pogodbeni material, da pa plače in vse ostalo v tistih organizacijah, ki tako pogodbo izvajajo, veljajo po ustreznih drugih predpisih, ker če to ni tako, je treba ta del vseeno preveriti, da ne bi prišlo kasneje do kakšne ugotovitve

neskladnosti s kakšnimi prepisi. Predlog zakona namreč določa na več mestih (12¹. in 3/32². člen), da je treba izdati podzakonske akte (t.i. izvršilne klavzule). Načelo delitve oblasti (drugi odstavek 3. člena Ustave RS) izključuje možnost, da bi *upravni organi*

¹ V 27. členu se v prvem odstavku besedilo »Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada)« nadomesti z besedo »vlada« in za piko doda besedilo »Vlada določi merila za sklepanje pogodb o službi v Civilni zaščiti ter uredi tudi druga plačila, prejemke in povračila v zvezi z opravljanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči. Pravico do nadomestila plače oziroma izgubljenega zaslужka, prejemkov in povračil v skladu s tem členom imajo tudi državljani, ki prostovoljno in nepoklicno opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči v enotah, službah in drugih operativnih sestavah društev in nevladnih organizacij v skladu s tem zakonom.«.

² (3) Država, lokalne skupnosti, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije organizirajo enote in službe iz prvega odstavka tega člena v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje Civilne zaščite, ki jih predpiše vlada. V njih se določijo tudi merila za imenovanje poverjenikov Civilne zaščite, ki skrbijo zlasti za osebno in vzajemno zaščito.«.

spreminjali ali samostojno urejali zakonsko materijo, zato izvršilna klavzula ne sme vsebovati pooblastil, na podlagi katerih bi izvršilni predpisi lahko vsebovali določbe, za katere ni že v zakonu podlage, zlasti pa *ne smejo samostojno odrejati pravic in obveznosti*. Podzakonski predpis lahko le podrobneje uredi in razčleni že z zakonom določene pogoje v skladu z namenom in kriteriji iz zakona. Člani komisije so zato menili, da bi bili lahko besedili: "Vlada določi merila za sklepanje pogodb o službi v Civilni zaščiti ter uredi tudi druga plačila" in "merila za imenovanje poverjenikov" (12. in 3/32. člen predloga zakona) neskladni z ustavo (legalitetnim načelom), na kar so predlagatelja tudi opozorili. Predstavniki predlagatelja je pojasnil, da morajo z določenim podjetjem imeti pogodbo, da bo podjetje dalo na razpolago zmogljivosti, kadar jih bodo rabili, ko pa do intervencije pride, pa se stroški poravnajo skladno s splošnimi predpisi.

Po seznanitvi s predlogom zakona s strani predlagatelja in sledeči razpravi je komisija sprejela naslednji **sklep**:

Komisija meni, da bi se lahko v primeru resničnih in večjih potreb v večji meri vključevalo človeške resurse Slovenske vojske, drugače pa spremembe in dopolnitve zakona v predloženem besedilu podpira.

Komisija je za poročevalca določila predsednika komisije mag. Adolfa Zupana.

Prvi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa imajo pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo

ODGOVOR SLUŽBE VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LOKALNO SAMOUPRAVO IN REGIONALNO POLITIKO

na vprašanje državnega svetnika Antona Kampuša v zvezi z ustanovitvijo občin

Državni svet Republike Slovenije je na svoji 39. seji sprejel in posredoval Vladi Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko vprašanje državnega svetnika Antona Kampuša, ki se glasita:

1. Ali je izid glasovanja na referendumu za ustanovitev nove občine zavezujoč za Državni zbor Republike Slovenije (sprašujem v primeru, da se večina občanov na referendumu opredeli, da so proti ustanovitvi nove občine), oziroma ali lahko Državni zbor Republike Slovenije kljub temu sprejme odločitev in občino ustanovi?
2. Kakšni so postopki, ko se del območja (eno ali več naselij) ne želi priključiti k predvideni novi občini?

K 1:

Postopek za ustanovitev občin ter za določitev oziroma spremembo njihovih območij ureja Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS,

št. 100/5 - uradno prečiščeno besedilo) (v nadaljnjem besedilu: ZLS). 15. člen zakona določa, da se dvoje ali več sosednjih občin lahko združi v novo občino, če se za to na referendumu v vsaki občini izreče večina volivcev, ki so glasovali. Občina se lahko razdeli na dvoje ali več novih občin, če območje vsake od predvidenih novih občin izpolnjuje pogoje po tem zakonu in če se za to na referendumu na območju vsake od predvidenih novih občin izreče večina volivcev, ki so glasovali. Del občine, ki obsega območje naselja ali več sosednjih naselij, se lahko izloči iz občine in ustanovi kot nova občina, če se za to na referendumu v temu delu občine določi večina volivcev, ki so glasovali, in če oba tako nastala dela občine tudi izpolnjujeta pogoje za novo občino. Del občine se lahko izloči iz občine in priključi k sosednji občini, če se za to v tem delu občine in v občini, kateri se ta del občine želi priključiti, na referendumu odloči večina volivcev, ki so glasovali, in če preostali del občine tudi izpolnjuje pogoje za novo občino.

Tretji odstavek 139. člena Ustave Republike Slovenije določa, da se občina ustanovi z zakonom po prej opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev na določenem območju. Zakon tudi določa območje občine. Prav tako to področje ureja tudi Evropska listina lokalne samouprave (Uradni list RS-Mednarodne pogodbe, št. 57/96) (v nadaljnjem besedilu: MELLs), ki v 5. členu (varstvo mej lokalne oblasti) določa, da se meje lokalne oblasti ne spreminjajo brez predhodnega posvetovanja z lokalnimi skupnostmi, na katere se nanašajo, po možnosti z referendumom, kjer to zakon dopušča.

Po Ustavi Republike Slovenije in ZLS je za spremembo meja in za ustanovitvijo nove občine potrebno izvesti referendum, ki je posvetovalne narave, kar je tudi v skladu z MELLs. Zakonodajalec namreč po 15. členu lahko z zakonom spremeni območje občine oziroma ustanovi novo občino ob tem, da so izpolnjeni vsi pogoji za ustanovitev nove občine po 13. in 13. a členu ZLS, to pa državni zbor ugotovi v skladu s 14. a členom ZLS pred razpisom referendumu. Vendar je izid referenduma za izvršno vejo oblasti zavezujoč, saj je prav na podlagi referendumskega izida mogoče sklepati, da gre na referendumskem območju za lokalno skupnost, ki bo lahko zaživelna in izvajala naloge kot samoupravna lokalna skupnost, ustanovljena na podlagi zakona. To velja predvsem v primerih, ko gre za postopke za izločitev dela občine in ustanovitev nove občine. V takem primeru se referendum opravi samo na območju predlagane občine. Posebna presoja pa je potrebna v primeru razdelitve občine na dve ali več novih občin in izločitvi dela občine in njegovo priključitev k sosednji občini, ko so lahko referendumski rezultati tako pozitivni kot tudi negativni in se mora zakonodajalec odločiti glede na cilje zakona. Sprememba območja

občine oziroma ustanovitev nove občine v takih primerih pa sodi na področje politične presoje.

K 2:

Drugo vprašanje se nanaša na postopek, ko se del območja (eno ali več naselij) ne želi priključiti k predvideni novi občini. V skladu s 14. členom ZLS postopek za spremembo območja občine oziroma za ustanovitev nove občine začne državni zbor na predlog, ki ga vložijo z ustavo določeni predlagatelji zakona ali občinski svet. ZLS ne predvideva posebnega predhodnega postopka pred vložitvijo predloga za ustanovitev nove občine v Državni zbor RS.

ZLS v 44. členu opredeljuje neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini. Te pa so zbor občanov, referendum in ljudska iniciativa. Na zboru lahko občani v skladu z zakonom ali statutom občine obravnavajo posamezne zadeve, oblikujejo stališča, dajejo predloge, pobude in mnenja ali odločajo. Zbor občanov se lahko skliče za vso občino ali za njen posamezen del. Navedene oblike participacije občanov v lokalnem javnem življenju lahko uporabijo tudi občani naselij, ko želijo izraziti svojo voljo glede spremembe območja občine ali ustanovitve nove občine.

*Vprašanje državnega svetnika
Antona Kampuša je bilo
objavljeno v Poročevalcu
št. 2/06.*

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA PRAVOSODJE

na pobudo državnega svetnika Jožeta Ilca za uskladitev zakona o prekrških s konvencijo ZN proti prepovedani trgovini z mamili in psihotropnimi substancami

Na Ministrstvu za pravosodje smo dne 20.1.2006 prejeli sklep Državnega sveta Republike Slovenije št. 716-01/89-1/79 z dne 18.1.2006, v katerem je navedeno, da Državni svet Republike Slovenije podpira državnega svetnika Jožeta Ilca in predlaga Ministrstvu za pravosodje in Ministrstvu za zdravje, da pobudo za uskladitev zakona o prekrških s substancami preučita in pripravita ustrezne ukrepe.

Ministrstvo za pravosodje je v okviru svojih pristojnosti proučilo pobudo, kot izhaja iz izreka in obrazložitve navedenega sklepa Državnega sveta Republike Slovenije, in v nadaljevanju podaja svoj odgovor na sprejeto pobudo.

S sprejemom Zakona o prekrških (Ur.l. RS, št. 55/05 - UPB 2; v nadaljevanju: ZP-1), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel dne 18.12.2002, veljati pa je začel dne 7.2.2003, je bil v slovenskem pravnem redu vzpostavljen nov koncept na področju prava prekrškov, ki je pomemben segment t. im. kaznovalnega prava. Ne le na področju organizacijske ureditve organov za prekrške in večje učinkovitosti o prekrških, je bila z ZP-1 v večji meri kot dotlej upoštevana predvsem manjša družbena pomembnost prekrškov, kot kršitev javnega reda, družbene discipline in drugih družbenih vrednot, ki niso varovane s kazenskim pravom, njihova teža pa vendarle narekuje družbeno grajo v obliki milejših, predvsem denarnih sankcij (globe). Prav na tej podlagi in ob ugotovitvi o njenem izjemno redkem izrekanju temelji odločitev za odpravo zaporne kazni. Na določenih področjih (predvsem glede na posebne

okolščine in nevarnost dejanja, škodljive posledice) pa je bilo treba zaradi možnosti uvedbe kazensko-pravnega obravnavanja najtežjih prekrškov do uskladitve materialnih predpisov z ZP-1 v prehodnem obdobju ohraniti zaporno kazen tudi za prekrške. Siceršnje spremembe v ureditvi prava prekrškov na področju sankcij pa kažejo novo usmeritev, saj je denarno kazen nadomestila globa (kar tudi na pojmovni ravni kaže na vsebinsko drugačno naravo postopka, ki se oddaljuje od klasičnega kaznovalnega prava) ter so bili opravljeni varstveni ukrepi in nadomeščeni s stranskimi sankcijami. Vse to omogoča rešitve, ki se vedno bolj zgledujejo po upravno pravnem in ne več samo po kazensko pravnem obravnavanju prekrškov.

Konvencija Združenih narodov zoper nezakonit promet z mamili in psihotropnimi snovmi, ki jo je Republika Slovenija nasledila od Socialistične federativne republike Jugoslavije, določa, da morajo biti prepovedi dejanj v zvezi z drogami v nacionalni zakonodaji določene tako, da so sankcionirane z ustreznimi in sorazmernimi sankcijami. Glede na to so v Kazenskem zakoniku v 196. in 197. členu urejena kazniva dejanja s področja prepovedane proizvodnje in prometa z drogami in omogočanja uživanja drog. Ta kazniva dejanja imajo kazni predpisane v skladu z zahtevami te Konvencije, in sicer je predvidena kazen zavora.

Pri prekrških pa gre za nizke količine prepovedanih drog, ki jih ne Konvencija ne nacionalne zakonodaje ne povezujejo z zaporno kaznijo. Poleg tega gre pri prekrških s področja proizvodnje in

uporabe drog za ravnanja, ki so po svoji naravi predhodna faza kaznivih dejanj. Iz tega je razvidno, da gre pri sankcioniranju teh pojavov v družbi za stopnjevano intenzivnost sankcij, predvsem glede na njihovo vrsto (globe v primeru prekrškov, kazen zapora v primeru kaznivih dejanj). Zato na Ministrstvu za pravosodje ocenjujemo, da je pravni red Republike Slovenije usklajen s Konvencijo, saj omogoča ustrezno in tudi sorazmerno sankcioniranje prekrškov in kaznivih dejanj, ki so povezani s prepovedano proizvodnjo, uporabo in prometom z drogami ter da

ne obstajajo razlogi za (ponovno) uvedbo zaporne kazni tudi na področju sankcij za prekrške.

*Vprašanje državnega svetnika
Jožeta Ilca je bilo objavljeno v
Poročevalcu št. 4/06.*

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika Marjana Maučeca glede izrekanja kazenskih sankcij

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Marjana Maučeca** glede izrekanja kazenskih sankcij in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92 in 76/05) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Marjana Maučeca in predlaga Ministrstvu za pravosodje, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Marjana Maučeca se glasi:

Kaj je vzrok za velika odstopanja pri sodiščih glede izrekanja kazenskih sankcij in kaj je pravi namen izrekanja kazenske sankcije?

Obrazložitev:

Način in vpliv sodišča na izrekanje kazenskih sankcij je v nedavnih primerih pokazal, da sodišča uporabljajo zelo različne kazenske sankcije. Storiščem kaznivih dejanj pri katerih so podane tehtne olajševalne okoliščine - kot so dosedanja nekaznovanost, časovna odmaknjenost, poravnava škode, storjene s kaznivim dejanjem,

še pred pravnomočnostjo obtožnice in skrb za otroka - sodišča izrekajo zaporne kazni (kot v primeru Stojana Auerja), drugim storilcem, ki nimajo podanih tovrstnih tehtnih olajševalnih okoliščin in pri katerih je bila podana višja škoda, pa sodišča ne izrekajo zaporne kazni, ampak pogojne obsodbe in jim celo v času sojenja odpravljajo pripor, čeprav je iz vseh okoliščin razbrati, da bo storilec (npr. odvisnik, ki nima sredstev za življenje) dejanje ponovil.

Sodišče seveda uporabi zakonska pooblastila in v obrazložitvi sodbe tudi navede, zakaj se je odločilo ravno za tako vrsto in višino sankcije, kot jo je izreklo v konkretnem primeru, vendar mora pri tem izhajati iz splošnega in posameznega namena kazenske sankcije, ki mora biti kar najbolj dosežen. Ali naj ima pri izrekanju kazenske sankcije prednost težnja za resocializacijo storilca ali pa naj kazen deluje predvsem zastrašujoče in odvrča potencialne storilce kaznivih dejanj, da bi enako ravnali? V nedavnih primerih pa se postavlja vprašanje, ali ni ravno obratno - namreč da pogojne obsodbe povzročajo nasproten učinek od odvrčanja in zaporne kazni zadenejo v temeljni občutek pravičnosti.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za pravosodje, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) nanj v roku 30 dni odgovori.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanj državnega svetnika Borisa Janeza Berganta v zvezi z železniško postajo Jesenice

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) obravnaval vprašanja **državnega svetnika Borisa Janeza Breganta** v zvezi z Železniško postajo Jesenice in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92 in 76/05) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Borisa Janeza Breganta in predlaga Ministrstvu za promet, da vprašanja preuči in nanju odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Borisa Janeza Breganta se glasita:

1. Kaj bo Ministrstvo za promet storilo, da prepreči ponovno prekinitev železniškega prometa med Avstrijo in Slovenijo na Železniški postaji Jesenice, ki jo je moč pričakovati po 15. 3. 2006?

2. Kako bo Holding Slovenske železnice d.o.o. ukrepal v zvezi z izrečenimi ukrepi vlakovnim odpravnikom Železniške postaje Jesenice: izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi brez odpovednega roka?

Obrazložitev:

Iz sredstev javnega obveščanja smo obveščeni, da je v mesecu januarju 2006 prišlo do resnega zapleta na Železniški postaji Jesenice, ko zaradi neizpolnjenih prometovarnostnih pogojev ni bilo možno sprejemati in odpremljati vlakov iz smeri Avstrije proti in preko Slovenije.

V razgovorih z delavci Železniške postaje Jesenice sem izvedel, da je zaplet v tem, ker vlakovni odpremljavniki niso opravili ustreznih izpitov, predpisanih po sporazumu o železniškem obmejnem prometu med JŽ in OeBB, za železniški mejni prehod Jesenice. Delavci izjavljajo, da so sposobni opravljati in opraviti izpit, vendar

k temu niso pristopili zato, ker jim vodstvo SŽ ne priznava posebnega dodatka, ki po prilogi 5 kolektivne pogodbe pripada delavcem za delo na mejnih postajah in progah sosednjih železnic, v zvezi s katerim se zahteva poznavanje in uporaba predpisov sosednjih železnic, v višini 65,00 SIT/uro. Po izjavah delavcev Železniške postaje Jesenice število delavcev SŽ na vseh postajah, ki bi morali opraviti zahtevani izpit, ne presega števila 65. Po razgovoru z vodstvom SŽ pa sem dobil podatek, da sindikati vztrajajo na bistveno večjem številu upravičencev do tega dodatka (preko 1500), čeprav vsem ni treba opraviti ustreznega izpita.

Vlakovnim odpremnikom Železniške postaje Jesenice je bil s strani Holdinga SŽ d.o.o., PE Vodenje prometa, sekcija za vodenje prometa Ljubljana, izrečen disciplinski ukrep, izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi brez odpovednega roka.

Informiran sem, da so predstavniki avstrijskih železnic podaljšali rok, do katerega morajo Slovenske železnice izpolniti vse pogoje do 15. marca 2006. V primeru, da delavci Železniške postaje Jesenice ne bodo opravili ustreznih izpitov in železnica ne bo sposobna teh delavcev nadomestiti z drugimi, preti nevarnost ustavitve mednarodnega prometa z vsemi posledicami.

Prosim, da Ministrstvo za promet pripravi ustrezne odgovore in program ukrepov, da do ustavitve mednarodnega prometa med Avstrijo in Slovenijo po 15.3.2006 ne bi prišlo.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za promet, da vprašanj preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) nanju v roku 30 dni odgovori.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanj državnega svetnika Janeza Sušnika glede statusa kmeta

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Janeza Sušnika** glede statusa kmeta in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92 in 76/05) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Janeza Sušnika in predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Janeza Sušnika se glasi:

Ali lastnik gozda (ki nima kmetijskih zemljišč), ki ga sam ne izkorišča in ima iz gozdarske dejavnosti minimalen dohodek, lahko pridobi status kmeta v primeru nakupa kmetijskega zemljišča oziroma lahko uveljavlja predkupno pravico pri nakupu kmetijskega zemljišča?

Obrazložitev:

V zakonu o kmetijskih zemljiščih (Ur. l. RS, št. 55/03) so v 24. in 111. členu taksativno naštetih pogoji, ki jih mora fizična oseba izpolnjevati, da se ji prizna status kmeta. Če teh pogojev v celoti ne izpolnjuje, se ji ne more priznati status kmeta. Status kmeta se predvsem uporablja pri uveljavljanju predkupne pravice pri prometu oziroma pri nakupu kmetijskega zemljišča, gozda ali kmetije, kar določa 23. člen zakona o kmetijskih zemljiščih. Tako zakon določa, da ima ob enakih pogojih

med kmeti, uvrščenimi na isto mesto v skladu z zakonom, pravico do nakupa kmeta, ki mu kmetijska dejavnost pomeni edino ali glavno dejavnost.

V smislu tega zakona se šteje, da je kmet občan, ki je lastnik, zakupnik oziroma drugačen uporabnik kmetijskega zemljišča, to zemljišče obdeluje sam ali s pomočjo drugih in je za to obdelovanje ustrezno usposobljen in iz kmetijske dejavnosti pridobiva pomemben del dohodka. Kmet mora imeti najmanj poklicno kmetijsko izobrazbo ali opravljen preizkus znanja iz kmetijstva po programu kmetijskih poklicnih ali srednjih šol s posebnim poudarkom na kmetijski dejavnosti, ki jo opravlja oziroma jo namerava opravljati.

V 22., 24. in 111. členu zakona o kmetijskih zemljiščih je določeno, da ne glede na določbe tretjega odstavka 22. člena tega zakona in prvega odstavka tega člena se šteje, da je kmet ustrezno usposobljen za opravljanje kmetijske dejavnosti, če je starejši od trideset let in ima od petnajstega leta starosti dalje najmanj pet let delovnih izkušenj na kmetiji ali v posamezni kmetijski dejavnosti. V primeru iz četrte alineje 22. člena tega zakona pa odloča o izpolnjevanju pogojev za kmeta upravna enota, v kateri ima občan prebivališče.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) nanj v roku 30 dni odgovori.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanj državnega svetnika Jožeta Ilca glede izplačila odškodnin

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) obravnaval vprašanja **državnega svetnika Jožeta Ilca** glede izplačila odškodnin in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92 in 76/05) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca in predlaga Ministrstvu za pravosodje in Ministrstvu za javno upravo, da vprašanja preučita in nanje odgovorita.

Vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca se glasijo:

- Koliko zahtevkov je bilo vloženih zoper RS v letih 2005 in 2006 na osnovi čl. 26/1 Ustave RS?
- Kolikšna je skupna vrednost zahtevanih odškodnin?
- Ali je Republika Slovenija že izplačala konkretne odškodnine in v kakšnem obsegu?
- Ali so pristojni organi ukrepali zoper zaposlene v državnih organih ali nosilce javnih pooblastil, ki so s svojim dejanjem povzročili škodo?

Obrazložitev:

Po čl. 26/1 Ustave RS ima vsakdo pravico do škode, ki mu je v zvezi z opravljanjem službe ali kakšne druge dejavnosti državnega organa, organa lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil s svojim protipravnim dejanjem storila oseba ali organ, ki tako službo ali dejavnost opravlja. Uzakonjeno je tako pravilo, da država odgovarja za škodo, kadar njeni organi ravnavajo nezakonito.

To pomeni, da odškodninska odgovornost obstoji samo v primeru, če navedene osebe ravnavajo protipravno. Protipravnost vsebinsko predstavlja nezakonitost in nespoštovanje tistih pravil, ki državnim organom nalagajo kvalitetno izpolnjevanje del v okviru njihove pristojnosti.

Pravilno je, da osebe, ki nevestno ravnavajo, delujejo protipravno in tudi odgovarjajo za svoja dejanja, ne pa da bo oseba strokovno neodvisna in samostojna; plačujejo pa naj drugi, enostavno rečeno, davkoplačevalci.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za pravosodje in Ministrstvu za javno upravo, da vprašanja preučita in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) nanje v roku 30 dni odgovorita.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca glede evidence kmetijskih zemljišč in gozdov

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Jožeta Ilca** glede evidence kmetijskih zemljišč in gozdov in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92 in 76/05) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca in predlaga Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca se glasi:

Ali sklad razpolaga s popolno evidenco vseh kmetijskih zemljišč in gozdov, ki so v lasti Republike Slovenije in s katerimi sklad upravlja?

Obrazložitev:

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS je bil ustanovljen v zakonu v letu 1993 (Uradni list RS, št. 10/93). Ves čas delovanja se ponavlja isti problem: "Ali je konkretna nepremičnina kmetijsko zemljišče oziroma gozd in če je last Republike Slovenije?" To je zelo otežilo pravni promet in urejevanje pravnih razmerij. Glede na potek časa se pričakuje, da je sklad vzpostavil nujno potrebne evidence na nepremičninah.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) nanj v roku 30 dni odgovori.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika Rada Krpača glede varstva hendikepiranih oseb

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Rada Krpača** glede varstva hendikepiranih oseb in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92 in 76/05) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Rada Krpača in predlaga Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da vprašanje preučita in nanj odgovorita.

Vprašanje državnega svetnika Rada Krpača se glasi:

Kdo v Republiki Sloveniji skrbi za mlajše osebe, ki potrebujejo posebne oblike varstva, ki so praviloma hendikepirane po poškodbi glave, in ki ne izpolnjujejo pogojev za sprejem v nobeno obliko obstoječega institucionalnega varstva?

Obrazložitev:

Praksa socialnega dela v bolnišnicah in v domovih za stare že nekaj časa opozarja na velik problem pri urejanju in zagotavljanju institucionalnega varstva osebam mlajšim od 65 let, ki so bolne in trajno nesposobne skrbeti zase. Po podatkih je takšnih v bolnišnici Maribor 40, v bolnišnici Slovenj Gradec pa 14.

V ustavi RS je zapisano, da smo pravna in socialna država, a bolnikom mlajšim od 65 let in zdravstveno najzahtevnejšim praktično ni mogoče zagotoviti institucionalnega bivanja, saj je v pravilniku o standardih in normativih za izvajanje socialno varstvenih storitev zapisano, da je institucionalno varstvo oblika obravnave v zavodu, v drugi družini ali drugi organizirani obliki, ki upravičencem nadomešča ali dopolnjuje funkcijo doma ali lastne družine, upravičenci tako imenovanih domov za stare pa so osebe starejše od 65 let.

Tako se v praksi dogaja, da bolniki mlajši od 65 let v bolnišnici zaključijo akutno zdravljenje, bolnike premestijo še na tako imenovano neakutno bolnišnično obravnavo oz. negovalni oddelek do največ 30 dni in ker ga zaradi zdravstvenega stanja oz. nesposobnosti bivanja v domačem okolju ne morejo odpustiti, ostaja v bolnišnici več mesecev ali celo let ter zaseda posteljo, namenjeno čisti zdravstveni indikaciji.

Ker v Republiki Sloveniji ni primernih nastanitev za mlajše bolne ljudi, bolniku v času hospitalizacije urejajo domsko varstvo v domovih za stare, a ker ne izpolnjujejo pogoja starosti nad 65 let, izdajo pristojne službe domov negativen odgovor.

Število mlajših, ki ostajajo nesposobni bivati zunaj institucije se iz meseca v mesec povečuje, s tem pa narašča število stisk in težav, ki jih navedene situacije puščajo tako posameznikom, družinam, kot tudi javnim zavodom predvsem zato, ker v slovenskem prostoru ni ustreznih institucij zanje.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, da vprašanje preučita in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) nanj v roku 30 dni odgovorita.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca v zvezi z obveščanjem glede prvega primera ptičje gripa v Sloveniji

Državni svet Republike Slovenije je na 41. seji, dne 15. 2. 2006, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) obravnaval vprašanje **državnega svetnika Jožeta Ilca** v zvezi z obveščanjem glede prvega primera ptičje gripa v Sloveniji in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur. l. RS, št. 44/92 in 76/05) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca in predlaga Veterinarski upravi Republike Slovenije, da vprašanje preučí in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca se glasi:

-Zakaj Veterinarska uprava RS ni pravočasno obvestila javnosti o prvem primeru ptičje gripe v Sloveniji, čeprav so informacijo pred tem objavile svetovne agencije?

Obrazložitev:

Sprehajalci so dne 9. 2. 2006 v Mariboru v Koblerjevem zalivu opazili laboda, ki se je nenavadno vedel. Veterinarji so ptico odpeljali in jo poslali na pregled. V soboto dne 11. 2. 2006 so na inštitutu ugotovili, da je labod poginil zaradi okužbe z virusom ptičje gripe. Veterinarska uprava je to novico posredovala javnosti šele v nedeljo dne 12. 2. 2006. Nenavadno je, da svetovne agencije sporočajo, da se je ptičja gripa pojavila v Sloveniji, preden pristojni nacionalni organi obveščajo prebivalce v Sloveniji.

Ptičja gripa je vsekakor bolezen, ki je zelo nevarna in lahko povzroči izredno velike in tragične posledice. Pravočasno obveščanje ljudi je vsekakor eden od nujnih ukrepov. Vsaka neutemeljena zamuda in malomarnost nista upravičeni. Kdo bo odgovarjal v primeru, če se bo bolezen razširila med ljudmi zaradi napak pristojnih organov.

Državni svet Republike Slovenije predlaga Veterinarski upravi Republike Slovenije, da vprašanje preučí in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur. l. RS, št. 44/93, 14/99, 2/04 in 18/05) nanj v roku 30 dni odgovori.